
XI LUKU

PUOLUEEN TOIMINTA MAAN SOSIALISTISEN TEOLLISTAMISEN JA MAATALOUDEN TÄYSKOLLEKTIVISOINTIIN VALMISTAUTUMISEN ALALLA (vuodet 1926—1929)

1. Maailmantilanne ja puolueen ja Neuvostovaltion ulko- politiikka vuosina 1926—1929

Maan sosialistisen teollistamisen puolue aloitti sellaisen maailmantilanteen vallitessa, jota luonnehti kapitalismin suhteellinen vakaantuminen. Tuo vakaantuminen oli kestäväntöntä ja tilapäistä. Se ei poistanut eikä voinutkaan poistaa imperialistisia ristiriitoja. Erikoisen voimakkaasti kärjistyivät tuona kautena ristiriidat Englannin ja Englantia maailmanmarkkinoilla syrjäyttäneen USA:n välillä.

Kapitalismin vakaantumiseen liittyi kaikkialla työläisten ja kaikkien työtätekevien riiston voimistuminen. Kapitalistien hyökkäys työväenluokan kimppuun aiheutti kiertämättömästi proletariaatin ankaraa luokkataistelua porvaristoa vastaan. Vuonna 1926 puhkesi Englannin kaivosmiesten valtava lakko. Se kasvoi Englannin proletariaatin yleislakoksi, johon osallistui yli 5 miljoonaa työläistä. Neuvostoliiton työväenluokka reagoi heti Englannin proletariaatin lakkoon ja keräsi lakkoavustusrahaan suuria summia. Englannin trade unionien pääneuvoston vastarinnasta huolimatta työläiset ottivat tyydytyksen tuntein vastaan Neuvostoliiton työväenluokan osoittaman moraalisen ja aineellisen tuen nähden siinä proletarisen internationalismin kirkkaan ilmauksen. Heinäkuussa 1927 nousivat kapinaan Wienin työläiset vastustaakseen pääoman ja taantumuksen hyökkäystä Itävallassa.

Voimakkaan iskun kapitalismin vakaantumiselle antoi sietämätöntä imperialistista sortoa vastaan suuntautuneen kansallisen vapausliikkeen nousu siirto- ja riippuvaisissa maissa. Sorrettujen kansojen kansallisen vapaustaistelun suurin tapahtuma oli suuren Kiinan kansan vallankumous. Vuosina 1924—1927 Kiinassa käytiin ensimmäinen vallankumouksellinen kansalais-sota. Nojautuen marxismin-leninismin oppiin Kiinan kommunis-

tinen puolue toteutti työväenluokkaa johtaessaan yhteisrintamataktiikkaa, jonka tarkoituksena oli kaikkien vallankumouksellisten voimien yhdistäminen, ja pyrki turvaamaan proletariaatille johtavan osuuden vallankumouksessa. Kiinan vallankumouksen ensimmäiset saavutukset vaikuttivat suuresti vapausliikkeen kehitykseen koko maailmassa, erikoisesti Intiassa, Indonesiassa, Marokossa, Egyptissä sekä muissa siirto- ja riippuvaisissa maissa.

Siirto- ja riippuvaisten maiden kansojen kansallinen vapausliike sai osakseen neuvostokansan lämpimän myötätunnon. Neuvostoliiton työtätekevät tervehtivät innokkaasti Kiinan vallankumousta. Neuvostoliiton ja kapinaan nousseen Kiinan kansan kesken syntyi sydämellinen ystävyys. Puolue piti lähtökohtanaan V. I. Leninin, Idän kansojen suuren ystävän, ohjeita, joka oli korostanut sitä valtavaa merkitystä, mikä Kiinan kansanvallankumouksen voitolla ja Idän muiden sorrettujen kansojen vapausliikkeen kehityksellä on sosialismin historiallisessa taistelussa kapitalismia vastaan.

Kaikkien maiden imperialistit näkivät Neuvostoliiton lujittamisessa ja kehittämisessä kapitalistista järjestelmää uhkaavan vaaran. Kapitalististen valtioiden ja Neuvostoliiton väliset suhteet pysyivät kireinä, vaikka monet maat olivat tunnustaneet Neuvostoliiton. Imperialistit käsittivät, että teollistaminen nopeuttaa neuvostokansan eteenpäinmenoa sosialismiin, lujittaa Neuvostoliiton riippumattomuutta, voimistaa sen puolustuskuntoisuutta.

Imperialistit yrittivät estää Neuvostomaan teollistamisen tai ainakin häiritä sitä. He kieltäytyivät myöntämästä Neuvostovaltiolle luottoa, pyrkivät eristämään Neuvostoliiton taloudellisesti, uhkasivat uudella aseellisella interventtiolla.

Neuvostovastaisen politiikan innoittajana esiintyi noina vuosina kansojen vapausliikkeen vanha vihollinen, Englannin imperialismi, joka koki silloin pahimpia vaikeuksia. Englannin siirtomaissa kansallinen vapausliike kehittyi erikoisen voimakkaasti. Käsittäen, että sorrettuja kansoja innostaa taisteluun Neuvostoliiton esimerkki ja sen saavutukset, Englannin imperialistit antoivat kaikkinaisen hyväksymyksensä interventioluontoisille hyökkäilyille Neuvostoliittoa vastaan. Asiamiesverkostonsa välityksellä he järjestivät eri maissa sarjan neuvostovastaisia provokaatioita, esim. hyökkäykset neuvostovaltuustoon ja -virastoihin Pekingissä, Lontoossa ja muualla, Neuvostoliiton lähettilään Voikovin murhan Varsovassa. Imperialistit aloittivat tihutyöiden teon myös Neuvostoliiton sisällä. Vuonna 1927 englantilaiset tihutyöntekijät heittivät Leningradissa pommeja puolueen kerhotaloon, jolloin noin 30 henkilöä haavoittui. Englannin imperialistit turvautuivat kaikenlaisiin provokaatioihin estääkseen Neuvostoliiton teollistamisen. He pyrkivät muodostamaan kapitalistimaiden yhteisrintaman Neuvostoliittoa vastaan.

Vuonna 1927 Englannin konservatiivien hallitus katkaisi diplomaattiset suhteet Neuvostoliittoon. Se pyrki taivuttamaan muita kapitalistisia maita tekemään samoin ja voimistamaan siten Neuvostoliiton eristämistä. Mutta Englannin konservatiivit kärsivät tappion: ainoakaan porvarillinen valtio ei seurannut heidän esimerkkiään.

Englannin konservatiivien hankkeiden raukeamiseen vaikutti suuressa määrin puolueen ja Neuvostohallituksen rauhanomainen ulkopolitiikka. Se paralysoi heidän ponnistelunsa, joiden tarkoituksena oli kapitalistivaltioiden neuvostovastaisen yhteisrintaman muodostaminen. Englanti yritti parastaan saadakseen neuvostovastaisen politiikan kannalle varsinkin Saksan, joka amerikkalaisten dollarien avulla uudelleen rakensi noina vuosina nopeasti raskasta teollisuuttaan ja erittäinkin sotateollisuutta. Vuonna 1925 Saksan hallitus allekirjoitti Englannin, Ranskan, Italian ja Belgian kanssa Locarnon sopimukset, jotka merkitsivät sitä, että Euroopan porvarilliset valtiot ryhtyivät Englannin johdolla muodostamaan Neuvostoliitto-vastaista liittoutumaa. Saksan johtavat piirit eivät kuitenkaan halunneet katkaista kokonaan suhteita Neuvostoliittoon ja yhtyä täydellisesti neuvostovastaiseen rintamaan, vaan olivat edelleenkin sitä mieltä, että Saksalle oli sangein tärkeää säilyttää normaalit suhteet Neuvostovaltioon. Vuonna 1926 Neuvostoliiton ja Saksan kesken solmittiin puolueettomuussopimus, joka hankaloitti Saksan osallistumista neuvostovastaisen politiikan harjoittamiseen. Vuosina 1925—1927 Neuvostoliitto solmi puolueettomuus- ja hyökkäämättömyyssopimuksen Turkin, Afganistanin, Iranin ja Liettuan kanssa. Nämä sopimukset estivät tietyissä määrin kapitalististen sopimusvaltioiden vetämistä neuvostovastaiseen liittoutumaan. Se oli Neuvostoliiton rauhantahtoisen ulkopolitiikan suuri voitto.

Epäonnistuttuaan uuden Neuvostoliittoa vastaan tähdätyn intervention järjestämisessä ja joutuen kärsimään Englannin ja Neuvostoliiton välisten normaalien kauppasuhteiden rikkoutumisesta Englanti oli pakotettu solmimaan vuonna 1929 jälleen diplomaattiset suhteet Neuvostoliittoon.

Mutta imperialistit eivät lakanneet provosoimasta. Heidän ylyttäminaan Kiinan militaristit, jotka isännöivät siihen aikaan Kiinan koillisissa maakunnissa (Mantšuriassa), anastivat kesällä 1929 Neuvostoliitolle kuuluneen Itä-Kiinan rautatien. Neuvostohallitus yritti selvittää selkkauksen rauhanomaista tietä, mutta sen kaikki yritykset jäivät tuloksettomiksi. Kiinan militaristien sotajoukot ja venäläiset valkokaartilaiset alkoivat tehdä alituisesti hyökkäyksiä Neuvostomaan alueelle uhaten Neuvostoliiton rajojen turvallisuutta Kaukoidässä. Oli ryhdyttävä vastatoimenpiteisiin niitä vastaan, jotka provosivat sotaa Kaukoidässä. Elokuussa 1929 muodostettiin Erillinen Kaukoidän armeija. Pian sen jälkeen se ryhtyi sotatoimiin Neuvostomaan

rajojen loukkaajia vastaan ja löi Kiinan militaristien sotajoukot. Sitten käytiin Neuvostoliiton ja Kiinan välillä neuvotteluja ja joulukuussa 1929 allekirjoitettiin sopimus, jolla tehtiin loppu selkkauksesta; Itä-Kiinan rautatiellä tilanne palautui ennalleen.

Pyrkien lujittamaan rauhaa puolue ja Neuvostohallitus jatkoivat vuosina 1926—1929 tarmokasta taistelua aseistariisumisen puolesta. Tässä tarkoituksessa käytettiin laajasti hyväksi Kansainliiton muodostamaa Aseistariisumiskonferenssia valmistelevaa valiokuntaa. Marraskuussa 1927 Neuvostohallitus esitti Komitealle kaikkien valtioiden täydellistä aseistariisuutumista suosittelleen ehdotuksen. Tämä ehdotus hylättiin. Silloin Neuvostohallitus esitti vuonna 1928 toisen ehdotuksen osittaisesta aseistariisuutumisesta. Sabotoiden aseistariisuutumisasiaa imperialistit hylkäsivät tämänkin ehdotuksen.

Neuvostoliiton rauhantaistelu, sen esiintymiset aseistariisuutumisen hyväksi saivat osakseen suurta kannatusta maailman proletariaatin ja kaikkien työtätekevien taholta. Neuvostoliiton auktoriteetti kapitalistimaiden kansanjoukkojen keskuudessa kasvoi herkeämättä. Tällä seikalla oli valtava merkitys Neuvostoliiton perustehtävän täyttämässä — sosialistisen yhteiskunnan rakentamisessa.

V. I. Lenin tähdensi, että Neuvostomaalle, joka rakentaa sosialismia siihen vihamielisesti suhtautuvien kapitalististen maiden ympäröimänä, on perin tärkeää voittaa puolelleen miljoonien työtätekevien kannatus kautta maailman.

Proletariaatin kansainvälinen solidaarisuus oli rauhan säilyttämisessä mitä tärkein tekijä. Kapitalististen maiden työväenluokka häiritsi imperialistien anastussuunnitelmien toteuttamista. Neuvostoliiton työtätekevät antoivat puolestaan kansainväliselle työväenliikkeelle valtavaa apua. Neuvostoliiton jokainen saavutus lujitti kapitalistimaiden työväenluokan asemia, auttoi sitä luokkataistelussa pääomaa vastaan.

Koko maailman työväenluokka, kaikki työtätekevät seurasiivat suurella mielenkiinnolla sosialismin rakentamista Neuvostoliitossa. Neuvostoliitossa kävi työläisvaltuuskuntia Englannista, USA:sta, Ranskasta, Saksasta, Itävallasta, Tšekkoslovakiasta, Belgiasta ja muista maista tutustumassa sosialistisen rakennustyön saavutuksiin. Kotiin palattuaan valtuuskuntien jäsenet kertoivat työtätekeville joukoille totuuden ensimmäisestä sosialistisesta maasta, paljastivat porvarillisen propagandan valheet. Marraskuussa 1927 Moskovassa pidettiin Lokakuun Suuren sosialistisen vallankumouksen kymmenvuotispäivän yhteydessä Neuvostoliiton ystävien maailmankongressi. Kongressin päätöksissä korostettiin, että sosialismin rakentaminen Neuvostomaassa on kaikkien maiden vallankumouksellisen liikkeen etujen mukaista ja että se on koko maailman proletariaatin sydämenasia.

2. Maan sosialistisen teollistamisen alullepano. Puolueen taistelu trotskilais-zinovjevilaista puolueenvastaista blokkia vastaan

Siirtyminen maan sosialistiseen teollistamiseen merkitsi uutta vaihetta taistelussa sosialismin pystyttämiseksi Neuvostoliitossa, uutta vaihetta Kommunistisen puolueen ja neuvostokansan elämässä. Oli siirryttävä kansantalouden jälleenrakentamisesta sen sosialistiseen uudestirakentamiseen uudella, nykyaikaisella teknillisellä perustalla, joka oli luotava.

Neuvostoliiton kansantalouden jälleenrakentaminen tapahtui pääasiallisesti vanhalla teknillisellä perustalla. Venäjän teollinen tuotanto oli takapajuisia korkealle kehittyneiden kapitalistimaiden tuotantoon verrattuna. Maaikansota ja ulkomainen sotilaallinen interventio olivat aiheuttaneet Neuvostoliiton teollisuudelle suuria vaurioita. Joskin puolue ja Neuvostovaltio olivat suorittaneet suuren työn suurteollisuuden jälleenrakennuksen alalla, teollisuuden teknillinen ja tuotannonollinen taso oli jäänyt alhaiseksi. Tämä taso ei voinut millään muotoa tyydyttää puoluetta ja neuvostokansaa. Puolue piti lähtökohtanaan V. I. Leninin selvää ohjetta:

„Sosialismin ainoana aineellisena perustana voi olla koneellinen suurteollisuus, joka pystyy uudestijärjestämään myös maatalouden” (T e o k s e t, 32. o s a, s. 434).

Suurteollisuuden kehitys on erottamattomassa yhteydessä kansantalouden kaikkien alojen sähköistämiseen. V. I. Lenin piti sähköistämistä teknillisen edistyksen tärkeimpänä keinona.

„...kun Venäjällä”, V. I. Lenin kirjoitti, „luodaan sähköasemien ja suuritehoisten teknillisten laitteiden tiheä verkosto, niin meidän kommunistisesta taloudellisesta rakennustyöstämme tulee esikuva tulevaisuuden sosialistiselle Euroopalle ja Aasialle” (T e o k s e t, 31. o s a, s. 486).

Socialismin voitto Neuvostoliitossa oli mahdollinen vain sen tuloksena, että ryhdyttiin kehittämään voimakkaasti sosialistisen talouden perustojen perustaa, raskasta teollisuutta, joka pystyy edistämään kevyen teollisuuden ja koko kansantalouden kehitystä, uudestijärjestämään maatalouden sosialistisella perustalla, kohottamaan kansan hyvinvointia, turvaamaan maan puolustuskuntoisuuden. Oli luotava koko joukko aivan uusia nykyaikaisen raskaan teollisuuden aloja, joita tsaristisella Venäjällä ei ollut lainkaan tai jos olikin, niin ne olivat heikosti kehittyneitä: rauta- ja terästeollisuus — teollistamisen perusta, koneenrakennus- ja työstökoneteollisuus, auto-, kemiallinen, maanpuolustuksen tarpeita palveleva, traktori- ym. teollisuus. Oli kunnostettava nopeasti vanhoja ja rakennettava uusia tehtaita,

kaivoksia ja tuotantovälineitä valmistavia tuotantolaitoksia. Siihen pääpiirteissään sisältyikin maan sosialistinen teollistaminen. Sen painopiste oli koneenrakennusteollisuudessa.

Maailman edistyneimmän valtiovallan ja sen heikon aineellis-teknillisen perustan välillä vallinneen epäsuhteen poistamiseksi piti kehittää nopeaa vauhtia suurteollisuutta.

Sosialistinen teollistaminen oli koko kansantalouden uudestirakentamisen avain sekä työväenluokan, Neuvostomaan johtavan voiman, kasvun edellytys. Teollistaminen oli se perusta, jolla lujitettiin edelleen työväenluokan ja työtätekevän talonpoikaiston liittoa uudessa muodossa, kaupungin ja maaseudun tuotannollisena yhteytenä.

Puolue asetti tehtäväksi laajan teollisuuden luomisen kaikissa liittotasavalloissa, kaikilla kansallisilla alueilla. Tällä teollistamisella oli valtava merkitys aikaisemmin sorrettiina olleiden kansojen tosiasiallisen jälkeenjääneisyyden hävittämisessä, kansallisten kaaderien kasvattamisessa, kansallisen kulttuurin kehittämisessä.

Maan sosialistisen teollistamisen tärkeimpänä tehtävänä oli työväenluokan ja kaikkien työtätekevien aineellisen hyvinvoinnin ja kulttuuritason kohottaminen.

Nopean teollistamisvauhdin teki välttämättömäksi maan sisäisten etujen ohella myös maan ulkopoliittinen asema — Neuvostomaa oli vihamielisen kapitalistisen maailman ympäröimä. Neuvostoliitto oli silloin ainoa proletariaatin diktatuurin maa.

Taatakseen Neuvostoliiton taloudellisen riippumattomuuden ja puolustuskuntoisuuden tuona vaikeana aikana, jolloin maa oli kapitalistivaltioiden ympäröimä, puolue asetti tehtäväksi muuttaa Neuvostoliitto kehittyneeksi teollisuusmaaksi, saavuttaa ja sitten myös sivuuttaa historiallisesti mitä lyhimmissä ajassa kehittyneimmät kapitalistiset maat teollisuuden ja koko kansantalouden kehityksessä.

Neuvostokansa raivasi ihmiskunnalle ensimmäisenä historiassa tietä sosialismiin. Maamme täytyi rakentaa raskas teollisuus ilman mitään ulkopuolista taloudellista apua. Taistellesaan V. I. Leninin laatiman sosialismin rakentamis- ja maan teollistamissuunnitelman toteuttamiseksi puolue kohtasi suuria sisäisiä sekä ulkoisia vaikeuksia. Näitä vaikeuksia aiheutti se, että maa oli teknillisesti ja taloudellisesti jäljellejäänyt, teollisuuden perusrakennustyöhön tarvittavien suurien varojen kasaminen vaikeaa ja teollisuuskaaderit vähälukuisia. Vaikeuksia lisäsi vielä sekin, että maan kapitalistiset ainekset ja näiden asiamiehet puolueessa vastustivat raivokkaasti sosialistista teollistamista. Maan teollistaminen ja sosialismin rakentaminen sellaisissa oloissa oli puolueen ja kansan suuri urotyö. Sosialistinen teollistamismenetelmä eroaa perinpohjaisesti kapitalistisesta menetelmästä. Sosialistinen teollistaminen ei ole

vaistonvaraista, vaan suunnitelmallista. Se ei ala kevyen teollisuuden kehittämisestä, kuten on tapahtunut kapitalististen maiden historiassa, vaan tuotantovälineitä tuottavan raskaan teollisuuden kehittämisestä.

Suuret perusrakennustyöt teollisuudessa vaativat miljardisijoituksia, mutta Neuvostomaa oli noihin aikoihin köyhä. Porvarilliset maat loivat raskaan teollisuuden ryöstämällä siirto- ja puolisiirtomaita, sotakorvausmaksujen kustannuksella ja riistämällä armottomasti oman maansa työtätekeviä. Neuvostomaa ei voinut missään tapauksessa käyttää sellaisia sosialistiselle järjestelmälle sopimattomia varojensaantilähteitä. Porvarillisten valtioiden teollistamisessa esittivät huomattavaa osaa ulkomaiset lainat. Neuvostomaa ei voinut tehdä laskelmiaan ulkomaisien lainojen varaan, sillä kapitalistiset valtiot kieltäytyivät myöntämästä niitä. Vanhojen tehtaiden perusteellista uudistuskoneistamista ja uusien tehtaiden rakentamista varten tarpeelliset varat piti löytää kotimaasta.

Ja Lokakuun Suuren sosialistisen vallankumouksen saavutusten ansiosta nämä varat löydettiin.

Kansantalouden perusalojen keskittäminen proletaarisen valtion käsiin teki mahdolliseksi mobilisoida valtavia reservejä maan sosialistisen teollistamisen edistämiseksi. Valtion tehtaot, kulkulaitos, pankit, valtion ulko- ja kotimaankauppa tuottivat voittoa, joka ei nyt mennyt kapitalistien taskuun, vaan sosialistisen teollisuuden kehittämiseen. Neuvostovalta vapautti maan niiden suurien 800—900 miljoonan kultaruplan vuosimaksujen suorituksesta, joita ulkomaille oli maksettu korkoina tsaarin hallituksen ottamista lainoista ja voitto-osinkoina (osakkeenomistajan tuloina) ulkomaalaisille kapitalisteille niistä pääomista, joita he olivat sijoittaneet Venäjälle. Aikaisemmin näiden maksujen lakkauttaminen oli helpottanut kansantalouden jälleenrakentamista, nyt se edisti varojen kasaamista niiden sijoittamiseksi raskaan teollisuuden rakennustoimintaan.

Neuvostomaan talonpoikaisto, joka tilanherrojen maanomistuksen lakkauttamisen tuloksena oli vapautunut maksamasta tilanherroille vuosittain 700 miljoonan kultaruplan suuruista summaa maan vuokraamisesta ja ostamisesta, saattoi nyt työllään ja aineellisilla varoillaan auttaa Neuvostovaltiota maan teollistamisessa. Ja se oli yhtä paljon talonpoikaiston kuin työläistenkin etujen mukaista, sillä talonpoikaisto tarvitsi kipeästi maatalouskoneita ja teollisuustavaroita.

Kaikki nämä varojen kasaamislähteet olivat Neuvostovallan hallussa. Niitä piti vain käyttää taitavasti, piti noudattaa tiukkaa säästäväisyyspolitiikkaa, tehdä loppu tuottamattomista menoista, supistaa tavattomasti paisutettua virastojen henkilökuntaa ja sijoittaa säästetyt varat maan teollistamiseen. Täytyi kohottaa työn tuottavuutta, rationalisoida tuotantoa, alentaa teollisuustuotteiden omakustannushintaa. Kommunistinen puolue

ryhtyikin kaikella tarmolla ratkaisemaan juuri näitä taloudellisia tehtäviä mobilisoimalla työväenluokan ja koko neuvostokansan luomaan sosialistista teollisuutta.

Puolueen ja kansan taistelu sosialistisen teollistamisen puolesta antoi heti alussa myönteisiä tuloksia. Talousvuonna 1926/27 teollisuuteen sijoitettiin noin 1 miljardi ruplaa ja kolmen vuoden kuluttua jo yli 5 miljardia ruplaa. Neuvostokansa alkoi rakentaa sellaisia jättiläisiä kuin Dneprin vesivoima-asema, Turkestanin—Siperian rata ja Stalingradin traktoritehdas.

Sosialistisen teollisuuden rakentaminen sai vankan perustan ja edistyi menestyksellisesti.

Maan teollistaminen ja maataloudellisen osuustoiminnan kasvu loivat aineelliset edellytykset kaupungin kapitalististen aineiden ja maaseudun viimeisen riistäjäluokan, kulakiston, hävittämiselle. Sosialismin viholliset yrittivät kaikin tavoin estää sosialistista teollistamista ja puolustaa kapitalismin asemia. Neuvostoliiton kansantalouden uudestirakentamisen aikana maassa käytiin ankaraa luokkataistelua.

Luokkataistelun kärjistyminen heijastui myös puolueen riveissä: erilaiset antautumismieliset ainekset ja oppositioiden jäsenet nostivat päätään. Maan teollistamisen ensimmäisten vuosien aikana puolueessa olivat päävaarana trotskilaiset ja zinovjevilaiset, jotka olivat yhtyneet leniniläisvastaisen ryhmäohjelman pohjalla.

Kärsittyään puolueen XIV edustajakokouksessa tappion „uusi oppositio” — Zinovjev, Kamenev ym.— siirtyi avoimesti trotskilaisuuden antautumishenkiselle kannalle. Kesällä 1926 trotskilaiset ja zinovjevilaiset yhtyivät puoluevastaiseksi blokiksi, jonka perustana oli trotskilainen ryhmäohjelma. Siihen yhtyivät myös muiden hajallelyötyjen oppositioryhmien — „työläisoppositio”, „demokraattisten sentralistien” ym.— jäännökset. Näin muodoin antautujain blokista tuli kaikkien puolueen tuomitsemien oppositiolaisten kokoontumispaikka ja se muistutti vuoden 1912 trotskilaista elokuun blokkaa. Kaikki nuo kirjavat puoluevastaiset ainekset ilmensivät maassamme säilyneiden kapitalististen luokkien jäännösten intressejä, kaupungin pikkuporvariston ja porvarillisen sivistyneistön huippukerroksen tyytymättömyyttä proletariaatin diktatuurin järjestelmää kohtaan. He olivat luokkavihollisten asiamiehiä puolueen sisällä, maattamme ympäröivien vihamielisten kapitalistivaltioiden äänitorvia.

Puolueen ja trotskilais-zinovjevilaisen blokin periaatteellisten erimielisyyksien peruskysymyksenä oli se, voiko sosialismi voittaa Neuvostoliitossa. Ideologisessa ja organisatorisessa työssään puolue piti lähtökohtanaan V. I. Leninin lausuntoa, että maassamme on riittävästi kaikkea, mitä tarvitaan täydellisen sosialistisen yhteiskunnan rakentamiseksi proletariaatin diktatuurin pohjalla sekä työväenluokan ja talonpoikaiston liiton

jatkuvan lujittamisen perustalla. Trotskilais-zinovjevilainen puoluevastainen blokki ei myöntänyt millään, että sosialismin voitto yhdessä maassa, Neuvostoliitossa, on mahdollinen.

Puolueen taistelua trotskilaisia ja muita antautujia vastaan sekä sosialististen rakennustyön leniniläisen suunnitelman toteuttamisen puolesta johti Keskuskomitea, sen leniniläinen kantajoukko. Aktiivista osaa tässä taistelussa esittivät sellaiset puolueen toimihenkilöt ja työntekijät kuin A. A. Andrejev, F. E. Dzierżyński, M. V. Frunze, N. S. Hruštšev, J. M. Jaroslavski, L. M. Kaganovitš, M. I. Kalinin, S. M. Kirov, S. V. Kosior, V. V. Kuibyšev, A. I. Mikojan, V. M. Molotov, G. I. Petrovski, P. P. Postyšev, G. K. Ordžonikidze, J. E. Rudzutak, J. V. Stalin, N. M. Švernik, K. J. Vorošilov, A. A. Zdanov. Keskuskomitean johdolla puoluejärjestöt kävivät sitkeää ja leppymätöntä taistelua sosialismin vihollisia vastaan, innostivat joukkoja työhön maan sosialistisen teollistamisen kireiden suunnitelmien täyttämiseksi.

Puolue paljasti trotskilaiset ja zinovjevilaiset ilmeisiksi antautujiksi, jotka olivat luopuneet leninismistä ja valmiit lupumaan Lokakuun sosialistisen vallankumouksen saavutuksista. He häiritsivät maan sosialistisen teollistamisen leniniläisen suunnitelman toteuttamista ja esittivät erilaisia seikkailuluontoisia tunnuksia. Erittäin vaarallisia olivat sellaiset trotskilaisten ehdottamat toimenpiteet kuin talonpojilta perittävän maatalousveron kohottaminen ja teollisuustavaroiden myyntihintojen korottaminen. Noiden ehdotusten hyväksyminen olisi merkinnyt työväenluokan ja työtätekevän talonpoikaiston leniniläisen liiton rikkomista ja proletariaatin diktatuurin heikentämistä Neuvostoliitossa. Trotskilaisten ja zinovjevilaisten antautumishenkinen politiikka olisi johtanut käytännössä kapitalismin restauraatioon Neuvostomaassa.

Trotskilais-zinovjevilainen puoluevastainen blokki väitti, että luokkasselkkaukset työväenluokan ja talonpoikaiston välillä ja näiden liiton rikkoutuminen on kiertämätöntä. Opposition johtajat kiistivät sen, että talonpoikaistalous voi kehittyä sosialistista tietä.

Voidakseen ajaa antautumishenkistä linjaansa trotskilaiset ja zinovjevilaiset vaativat ryhmäkuntien ja ryhmien muodostamisvapautta ja VKP(b):n X edustajakokouksen puolueen yhtenäisyydestä tekemän leniniläisen päätöksen kumoamista, he horjuttivat puoluekuria, yrittivät mustata puoluekoneistoa, jonka puolue oli luonut kymmeniä vuosia jatkuneen vallankumouksellisen työn kulussa, ja asettaa sen puoluejoukkojen vastakohtaksi.

Ulkopolitiikan kysymyksissä trotskilaiset ja zinovjevilaiset vajosivat niin syvälle, että he eivät tunnustaneet välttämättömäksi Neuvostoliiton puolustamista imperialistista interventiota vastaan. Puoluejohtoa ja Neuvostohallitusta kohtaan tuntemansa vihan sokaisemina he menivät niin pitkälle, että olivat

valmiit antamaan Neuvostovallalle iskun selkään, silloin kun imperialistit hyökkäävät Neuvostomaan kimppuun.

Trotskilaiset ja zinovjevilaiset pyrkivät aikaansaamaan Kominternissa hajaannuksen. He ottivat yhteyden leniniläisvastaisiin ryhmäkuntiin, Kominternista erotettuihin kommunistisen liikkeen vihollisiin ja pettureihin sekä ilmeisen antikommunistisiin järjestöihin, ryhmiin ja henkilöihin, jotka taistelivat Kominternia vastaan.

Sellainen oli trotskilais-zinovjevilaisen blokin antautumishenkinen olemus. Keskuskomitea kehotti kommunisteja ja koko työväenluokkaa käymään päättäväistä taistelua puoluevastaista trotskilaista oppositiota vastaan, joka horjutti puolueen yhtenäisyyttä ja sen johtavaa osuutta maassa. Keskuskomitea korosti, että puolue voi turvata sosialismin voiton vain siinä tapauksessa, että se on yhtenäinen ja kansanjoukkojen ja proletarisen diktatuurin ainoa johtaja. Keskuskomitea varoitti vakavasti puoluevastaista blokkia, että ellei se lopeta ryhmätoimintaansa eikä laske ryhmäkuntaansa hajalle, niin sen jäsenet erotetaan puolueesta.

Oppositiolaiset eivät kuitenkaan talttuneet. Syksyllä 1926 trotskilais-zinovjevilaisen opposition johtajat aloittivat avoimen hyökkäyksen puoluetta vastaan Moskovon „Aviapribor” tehtaan, Leningradin Putilovin tehtaan ym. puoluejärjestöjen kokouksissa. He asettivat käsiteltäväksi oman ryhmäohjelmansa yrittäen väkisin haastaa puolueen uuteen väittelyyn. Kommunistit löivät yksimielisesti takaisin tuon hyökkäyksen. Eräin paikoin trotskilaiset ja zinovjevilaiset ajettiin yksinkertaisesti pois työläisten puoluekokouksista. Kärsittyään ankan tappion puolueessa ja työväenluokan keskuudessa oppositioblokin johtajat jättivät Keskuskomitealle ilmoituksen, jossa he tuomitsivat ryhmäkuntalaisen toimintansa. Mutta ne olivat vain sanoja. Todellisuudessa he kyhäsivät salaa kokoon leniniläisvastaista puoluetta, jolla oli oma kurinsa, omat jäsenmaksunsa sekä oma salainen kirjapaino. Puolueen sääntöjä rikkoen he pitivät salaisia kokouksia, joissa käsiteltiin ryhmäohjelmaa sekä puoluetta ja sen Keskuskomiteaa vastaan käydyn taistelun taktiikkaa.

Loka—marraskuussa 1926 pidettiin XV Yleisliittolainen puoluekonferenssi, joka oli tärkeä merkkitapahtuma taistelussa sosialismin voiton puolesta Neuvostoliitossa.

Konferenssi teki yhteenvedot kuluneelta talousvuodelta 1925/26. Nämä yhteenvedot osoittivat havainnollisesti kaikille niille, joita trotskilainen demagogia ei ollut sokaissut, että vaikeudet voittaen kansantalous kehittyi nopeasti sosialistista tietä. Konferenssi pani merkille, että suurteollisuuden johtosema maan taloudessa on lujittunut ja sen johtava osuus maatalouden kohottamisessa ja maataloudellisen osuustoiminnan kehittämisessä kasvanut. Konferenssi mobilisoi puolueen, työväenluokan ja työtätekevän talonpoikaiston voimat maan

sosialistisen teollistamisen leniniläisen suunnitelman toteuttamiseen.

Konferenssi esitti yksityiskohtaisen poliittisen arvion trotskilais-zinovjevilaisesta oppositiosta, joka oli menševistinen poikkeama puolueessa, ja varoitti oppositiolaisia, että pitemmälle menevä kehitys menševismin suuntaan johtaa siihen, että heidät erotetaan Kommunistisen puolueen riveistä. Konferenssi kehotti kaikkia kommunisteja käymään päättäväistä taistelua trotskilais-zinovjevilaista blokkia vastaan.

Marras- —joulukuussa 1926 pidettiin Kommunistisen Internationalen Toimeenpanevan komitean VII laajennettu täysistunto. Täysistunnolla oli tavattoman suuri merkitys trotskilaisuuden aatteellisessa murskaamisessa kansainvälisellä arenalla ja kommunististen veljespuolueiden puhdistamisessa trotskilaisista ja muista revisionistisista aineksista. Kommunistisen Internationalen Toimeenpanevan komitean täysistunto hyväksyi XV konferenssin päätöslauselman oppositioblokista ja velvoitti kommunistiset puolueet käymään päättäväistä taistelua trotskilaisien kaikkia kansainvälisen kommunistisen liikkeen hajottamisyrittäjiä vastaan. Selostukset trotskilais-zinovjevilaisesta oppositiosta ja taistelutoimenpiteistä sitä vastaan teki puolueen XV konferenssissa ja Kominternin Toimeenpanevan komitean täysistunnossa J. V. Stalin. Puolueen XV konferenssin ja Kominternin Toimeenpanevan komitean VII täysistunnon päätöksillä ja J. V. Stalinin selostuksilla oli suuri merkitys puoluerivien tiivistämisessä leniniläisten aatteiden pohjalla sekä trotskilaisien, heidän antautumiskantansa ja puoluevastaisen hajotustyönsä paljastamisessa.

Huolimatta siitä, että puolueen XV konferenssi ja Kominternin Toimeenpanevan komitean VII täysistunto olivat suoranaisesti tuominneet trotskilais-zinovjevilaisen blokin ja trotskilaisille ja zinovjevilaisille oli annettu työväenluokan keskuudessa päättäväinen vastaisuus, he eivät lopettaneet puoluevastaista toimintaansa. Vuonna 1927, jolloin Neuvostoliiton kansainvälinen asema vaikeutui Englannin konservatiivien hallituksen katkaistua diplomaattiset ja kaupalliset suhteet Neuvostoliittoon, trotskilaiset voimistivat puoluevastaista taisteluaan ja esittivät niin sanotun „83:n ohjelman”.

Se oli vilpillinen, farisealainen toimintaohjelma, jonka tarkoituksena oli puolueen ja työväenluokan pettäminen. Sanoissa trotskilaiset ja zinovjevilaiset vastustivat hajaannusta puolueessa, puhuivat maan teollistamisen puolesta, maatalouden kollektivisoinnin puolesta, mutta todellisuudessa he perustivat oman maanalaisen puolueensa ja tekivät pilkkaa teollisointi- ja kollektivisointipolitiikasta. Ohjelma sisälsi erilaisia parjausluontoisia vaiheita, esimerkiksi sellaisia, että puolue ja Neuvostohallitus aikovat muka lakkauttaa ulkomaankaupan monopolin ja myöntää kulakeille poliittiset oikeudet. Oppositio jul-

kaisi tuon läpeensä vilpillisen ohjelmansa omassa salaisessa kirjapainossaan monituhantisenä painoksena ja levitti sitä puolueen jäsenten ja puolueettomien keskuuteen. Puolue paljasti joukoille tämän trotskilais-zinovjevilaisen blokin uuden puoluevastaisen parjausjulistuksen. Kansanjoukot, jotka loivat uutterasti sosialistista teollisuutta, tuomitsivat suuttumuksella nuo trotskilaisten parjaavat valheet.

Trotskilainen oppositio käytti monien vuosien kuluessa hyväkseen kaikkia vaikeuksia, joita puolue kohtasi sosialistisessa rakennustyössä, antaakseen iskun puolueen yhtenäisyydelle ja puoluejohdolle. Oppositio pyrki muuttamaan sosialistista rakennustyötä johtavan taistelupuolueen väittelyklubiksi.

Trotskilaisten ja zinovjevilaisten puoluevastaisesta toiminnasta täytyi tehdä loppu, täytyi paljastaa täydellisesti heidän ryhmäohjelmansa leniniläisvastainen, antautumishenkinen olemus. Lokakuussa 1927 pidetty Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean yhdistetty täysistunto teki päätöksen opposition johtomiesten Trotskin ja Zinovjevin erottamisesta Keskuskomitean jäsenyydestä heidän puoluevastaisen, puolueen yhtenäisyyttä vastaan suunnatun ryhmäkuntalaistaistelunsa vuoksi. Lokakuussa 1927 Keskuskomitea julkaisi teesit puolueen XV edustajakokouksen päiväjärjestyksen kysymyksistä ja julisti yleisen puoluekeskustelun niistä. Väittelykokoukset toivat ilmi, että puolueen jäsenet olivat poliittisesti kypsiä ja kannattivat yksimielisesti leniniläistä Keskuskomiteaa. Keskuskomitean politiikan puolesta äänesti 724 tuhatta puolueen jäsentä, silloin kun trotskilaisten ja zinovjevilaisten blokin puolesta äänesti vain 4 tuhatta (vajaa yksi prosentti). Puolueenvastainen blokki tuli lyödyksi täydellisesti hajalle. *Voiton sai puolueen leniniläinen politiikka.* Lokakuun Suuren sosialistisen vallankumouksen kymmenvuotispäivän merkeissä Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton Toimeenpaneva Keskuskomitea julkaisi puolueen Keskuskomitean esityksestä manifestin, jossa puhuttiin seitsentuntiseen työpäivään siirtymisestä. Trotskilais-zinovjevilainen oppositio esiintyi tätä kansan hyväksymisen saanutta manifestia vastaan paljastaen siten politiikkansa kansanvastaisen olemuksen.

Mitä ilmeisemmäksi kävi leniniläisvastaisen trotskilais-zinovjevilaisen blokin poliittinen vararikko, sen eristyneisyys joukoista, sitä pitemmälle tuo ryhmittymä meni neuvostovastaisessa taistelussaan. Lokakuun Suuren sosialistisen vallankumouksen kymmenvuotispäivänä trotskilaiset järjestivät neuvostovastaisen esiintymisen. Leninismiin tunnuksin tapahtuneen mahtavan joukkomielenosoituksen vastapainoksi ryhmä Trotskin, Zinovjevin ja Kamenevin johtamia trotskilaisia, rikkoen karkeasti neuvostolakeja, esiintyi Moskovan ja Leningradin kaduilla puoluevastaisin ja neuvostovastaisin tunnuksin. Trotskilaisia vastaan nousi kansan suuttumuksen aalto.

Marraskuussa 1927 Keskuskomitea ja Keskuskontrollikomitea puolueen tahdon täyttäen erottivat Trotskin ja Zinovjevin puolueesta ja muut oppositiolaiset Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean jäsenyydestä. Kysymys oppositiosta kokonaisuudessaan jätettiin puolueen XV edustajakokouksen käsiteltäväksi.

3. Neuvostokansan voimien mobilisointi maan teollistamiseen. Puolueen ja työtätekevien joukkojärjestöjen työn uudestijärjestäminen

Maan sosialistisen teollistamisen politiikkaan liittyi erottamattomasti joukkojen poliittisen ja tuotannollisen aktiivisuuden voimistaminen ja työtätekevien uusien kerrosten, ennen kaikkea työläisten, vetäminen valtion hallintaan.

„...Sosialismi”, V. I. Lenin sanoi, „on kansanjoukkojen oma luomus” (Teokset, 26. osa, s. 255).

Puolue laajensi ja lujitti joukkoyhteyksiään, kohotti kommunistien aktiivisuutta kehittämällä puolueen sisäistä demokratiaa, arvostelua ja itsearvostelua.

XIV edustajakokouksen uudessa sanamuodossa hyväksymät puolueen säännöt loivat suotuisat edellytykset puoluedemokratian jatkuvalla kehittämiselle ja kommunistien aktiivisuuden ja omatoimisuuden kohottamiselle. Puolueen Keskuskomitea valvoi tarkasti, että noudatettiin puolueen johtamisen leniniläisiä normeja ja puolue-elinten valinnallisuusperiaatetta, se kävi päättäväistä taistelua puoluetöydessä esiintyneitä byrokraattien ilmauksia vastaan, asiallisen arvostelun tukahduttamisyrittäksiä ja muuta puoluedemokratian rikkomista vastaan. Keskuskomitean ja paikallisten puoluejärjestöjen työ pohjautui kollektiivisen johdon periaatteelle, puoluedemokratian kehittämiseen. Keskuskomitean täysistunnot, puoluekomiteain kokoukset ja puoluejärjestöjen aktiivien sekä puoluesolujen kokoukset pidettiin säännöllisesti ja niissä käsiteltiin puolue-elämän sekä valtiollisen ja taloudellisen rakennustyön tärkeimpiä kysymyksiä. Keskuskomitean yhteydet paikallisjärjestöihin lujittuivat. Puolueen XIV ja XV edustajakokouksen välisenä aikana Keskuskomitea tarkasti paikallisten puoluetöytätekijäin osanotolla noin 40 paikallisen puoluejärjestön toiminnan. Tämä edisti puoluetöyön vilkastuttamista ja parantamista paikkakunnilla. Ohje- ja kiertokirjeitä lähetettiin vähemmän. Keskuskomitean ja puolueen paikallisjärjestöjen välittömän kanssakäymisen muodot tulivat monipuolisemmiksi.

Puoluejärjestöjen perushuomio kiinnitettiin sellaisiin tehtäviin kuin tuotannon rationalisointi, työn tuottavuuden kohottaminen, säästäväisyyspolitiikan noudattaminen, tuotteiden oma-

kustannushinnan alentaminen. Näiden tehtävien ratkaisemisen perusmenetelmänä oli joukkojen sosialistinen kilpailu. Keskuskomitea arvosteli sellaisten puoluejärjestöjen toimintaa, jotka viehättyivät poliittisten joukkokampanjoiden järjestämiseen eivätkä syventyneet tuotantolaitosten tuotannolliseen työhön, irtaantuivat taloudellisen rakennustyön käytännöllisistä kysymyksistä.

Erikoisen suuri merkitys oli työosastojen puoluejärjestöjen työn parantamisella, sillä ne toimivat työläisjoukkojen keskuudessa. Vuonna 1924 työosastojen puoluejärjestöjä oli 2 tuhatta, vuonna 1927 niitä oli jo miltei 4 tuhatta. Niiden ympärille kasvoi laaja puolueeseen kuulumattomien aktivistien joukko.

Maan teollistamisen vuosina puolueen joukkoyhteydet lujituivat. Puolueen poliittinen vaikutus joukkojen keskuudessa voimistui, mikä ilmeni havainnollisesti puolueen rivien kasvuna. Puolueeseen liittyi työväenluokan ja työtätekevän talonpoikaiston parhaimmistoa. Vuonna 1927 toimitettiin yleisliittolainen puolueen jäsenten luettelointi. Tämän luetteloinnin mukaan puolueessa oli 775 tuhatta jäsentä ja 372 tuhatta jäsenkandidaattia. Kolmen vuoden aikana (1924—1926) puolueeseen oli otettu yli 800 tuhatta henkeä, joista yli puoli miljoonaa oli työläisiä.

Keskuskomitea ryhtyi toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena oli puoluerivien yhteiskunnallisen kokoonpanon parantaminen, puolueen proletarisen ydinjoukon suurentaminen, mikä oli sen yhtenäisyyden ja eheyden tärkein edellytys.

Lokakuun Suuren sosialistisen vallankumouksen kymmenvuotispäivän juhlimisen yhteydessä julistettiin työläisten joukkokutsunta puolueeseen. Puolueen jäseneksi hyväksyminen suoritettiin tiukasti yksilöllisessä järjestyksessä. Puolueeseen liittyi 108 tuhatta henkilöä. Työväenluokan uuden suuren joukko-osaston liittyminen puolueeseen voimisti puolueen johtavaa osuutta sosialistisessa rakennustyössä. Puolueen maaseutujärjestöjen lujittamiseksi puolue asetti tehtäväkseen ottaa riveihinsä aktiivisteja niiden maataloustyöläisten, batrakkien ja köyhien talonpoikien keskuudesta, jotka työskentelivät köyhälistöryhmissä, Neuvostoissa ja maatalousosuuskunnissa.

Maan teollistaminen asetti työtätekevien joukkojärjestöille uusia tehtäviä. Täytyi tarkistaa Neuvostojen, ammattiliittojen, nuorisoliiton ja muiden yhteiskunnallisten järjestöjen työ, aktiivisoida niiden toimintaa. Puolue esitti tunnuksen „*Huomio tuotantoon!*”, joka oli osoitettu kaikille työväenluokan joukkojärjestöille.

Puolue paransi ja kehitti edelleenkin valtiovallan elinten työtä aktiivisoimalla Neuvostojen toimintaa. Sen tuloksena kasvoi Neuvostojen merkitys taloudellisessa rakennustyössä ja kulttuurielämän alalla. Valtion hallintaan saatiin osallistumaan yhä laajempia työläis- ja työtätekeviä talonpoikaissjoukkoja.

Neuvostojen ympärille muodostui puolueeseen kuulumattomien aktiivijoukko. Neuvostojen edustajat alkoivat useammin selostaa toimintaansa valitsijoille.

Vuosina 1926 ja 1927 toimitettiin Neuvostojen uusintavaalit. Ne toimitettiin tilanteessa, jolle oli ominaista työtätekevien joukkojen aktiivisuuden kasvu ja luokkataistelun kärjistyminen. Uusintavaalit osoittivat, että puolueen vaikutus kaupungin ja maaseudun työtätekevien joukkojen keskuudessa oli voimistunut ja kapitalististen aineiden asemat olivat heikentyneet; oli ilmeistä, että kulakki joutui yhä enemmän eristetyksi keskivarakkaasta talonpojasta. Suuri merkitys sosialistisessa rakennustyössä oli puolueen taistelulla Neuvostomaan valtiokoneiston edelleen parantamiseksi. V. I. Leninin neuvoja noudattaen puolue ryhtyi toimenpiteisiin parantaakseen, supistaakseen ja halventaakseen valtiokoneistoa ja kävi herkeämätöntä taistelua valtiokoneistossa ilmenneitä byrokraattisia vääristelyjä vastaan.

Erikoista huomiota puolue kiinnitti teollisuuden johdon parantamiseen. Maan teollistamiseen tähtäävä suunta vaati teollisuuden johtotyön parantamista, taloudellisen rakennustyön johdon lähentämistä paikkakuntiin ja teollisuuden tarvitsemien johtavien työntekijäin kouluttamista. Teollisuuden johtamisen perustana oli demokraattisen sentralismin leniniläisen periaatteen johdonmukainen toteuttaminen. Talousmieskaaderien kasvu ja teollisuuden hallinnan järjestämisessä saatu kokemus tekivät mahdolliseksi vapauttaa tuotantolaitokset pikkumaisesta holhouksesta ja kohottaa niiden johtajien vastuunalaisuutta.

Täytyi parantaa ammattiliittojen, työläisten suurimpien joukkojärjestöjen, työtä. Työväenluokka kasvoi määrällisesti hyvin nopeasti. Teollistamiskauden kahden ensimmäisen vuoden aikana sen riveihin tuli yli kaksi miljoonaa henkilöä. Siirtyminen kansantalouden jälleenrakentamisesta sen uudestirakentamiseen ja uudestirakentamisessa kohdatut vaikeudet vaativat ammattiliitoilta tarmokasta työtä joukkojen, varsinkin uusien työläisten, kasvattamisessa ja niiden innostamisessa aktiiviseen sosialistiseen rakennustyöhön. Ammattiliittojen toiminnan parantaminen tapahtui proletaarisen demokratian kehittämisen perustalla. Ammattiliitot nostivat työläisiä tuotannon johtaelimiin. Tärkeimpänä työmuotona, jonka avulla työläisjoukot saatiin osallistumaan sosialistiseen rakennustyöhön, tuotannon johtamiseen ja taisteluun työn tuottavuuden kohottamiseksi, olivat työläisten aloitteesta järjestetyt tuotannolliset neuvottelukokoukset. Ne tulivat hyvin yleisiksi. Näissä neuvottelukokouksissa, joihin osallistui paljon työläisiä, käsiteltiin tuotannon tilaa, säästävyysspolitiikkaa, työseisokkien poistamista, omakustannushinnan alentamista, työn tuottavuuden kohottamista ja työkurin lujittamista koskevia kysymyksiä. Puolueen Keskuskomitea pyrki tekemään tunnetuksi tuotannollisten neuvottelukokousten antamia parhaita kokemuksia kaikilla teollisuusaloilla ja kulkulaitok-

sessä ja samalla tuki ja kehitti kaikin keinoin myös muissa muodoissa esiintynyttä joukkojen luovaa aloitteellisuutta.

Maan sosialistisen teollistamisen vuosina kasvoi nuorisoliiton, puolueen taisteluhenkisen auttajan, merkitys. Nuorisoliiton tehtävänä oli kommunismin rakentajien nuoren polven kasvattaminen. Nuorisoliitto yhtyi aktiivisesti maan sosialistisen teollistamisen puolesta käytyyn taisteluun ja nosti keskuudestaan kymmeniä tuhansia tuotannon järkiperaistajiä ja keksijöitä.

Suuri merkitys oli sillä, että naiset saatiin osallistumaan aktiivisesti tuotannolliseen ja yhteiskunnalliseen työhön, varsinkin maan kansallisissa tasavalloissa ja kansallisilla alueilla. Laajaa jalansijaa saivat työläis- ja talonpoikaisnaisten delegaattikokoukset. Lokakuussa 1927 pidettiin I Yleisliittolainen työläis- ja talonpoikaisnaisten edustajakokous.

Maassa kärjistyneen luokkataistelun aikana oli perin tärkeää voimistaa proletariaatin vaikutusta maaseudulla. Työväenluokka ja porvarilliset kulakkiainekset kävivät siellä keskenään ankaraa taistelua talonpoikaiston perusjoukosta, keskivarakkaasta talonpoikaistosta. Puoluejärjestöt toteuttivat käytännössä menestyksellisesti puolueen antamaa tunnusta „Huomio maaseutuun!” Noin 21 tuhatta puoluesolua, runsaasti neljännesmiljoona kommunistia — sellainen oli puolueen etuvartio maaseudulla. Puolue lähetti kommunisteja kaupungeista kyliin ja samaan aikaan nosti esiin uusia, maaseudulla kasvaneita työntekijöitä. Kommunistien osuus maaseudun yhteiskunnallisessa elämässä kasvoi huomattavasti. Siitä oli kaunopuheisena osoituksena Neuvostojen vaalien tulokset: joka viides kyläneuvoston puheenjohtaja ja puolet volostien toimeenpanevien komiteoiden jäsenistä olivat kommunisteja.

Proletariaatti vaikutti talonpoikaistoon myös erilaisten kaupungissa toimivien yhteiskunnallisten järjestöjen kautta, joihin kuului miljoonia työläisiä. Maaseututyössään puolue nojasi pääasiallisesti ammattiliittoihin. Tulee ottaa huomioon, että huomattava osa työläisistä oli sidottu maaseutuun, heillä oli siellä oma talonpoikaistalous. Ja itse maaseudullakin työskenteli yli kaksi miljoonaa ammattiliiton jäsentä, joista yli miljoona kuului maa- ja metsätyöläisten ammattiliittoon. Puolue pyrki hellittämättä parantamaan ammattiliittojen työtä maaseudulla ja saamaan ne osallistumaan aktiivisemmin maaseudun yhteiskunnalliseen elämään. Se mobilisoi uusia työläisvoimia osallistumaan maaseutua auttaneiden kunniapäällikkösyhdistysten työhön. Kunniapäällikkösyhdistyksiin osallistui noina vuosina noin puolitoista miljoonaa henkilöä.

Taistelussa maaseudun sosialistisen uudestaan järjestämisen puolesta puolue nojautui työväenluokkaan ja niihin voimiin, joita oli itse talonpoikaiston keskuudessa. Mutta nämä voimat piti liittää yhteen ja järjestää. Puolue kiinnitti perushuomion

Neuvostojen ja osuuskuntien köyhälistöryhmiin. Köyhälistön kokouksia, joihin osallistui myös keskivarakkaita talonpoikia, alettiin pitää säännöllisemmin. Kasvaneen järjestyneisyytensä ansiosta köyhälistö vaikutti yhä voimakkaammin maaseudun yhteiskunnalliseen elämään ja taisteli aktiivisesti kulakkia vastaan.

Puolueen uskollisena auttajana maaseudulla oli nuorisoliitto. Sosialistisen maaseudun puolesta taistellut nuorten soturien miljoona-armeija kävi rohkeasti taistelua kulakkeja ja kaikkia neuvostovastaisia aineksia vastaan sekä piintyneitä käsityksiä ja maatalouden ennen tuntematonta sosialistista kehitystietä kohtaan ilmennyttä epäuskoa vastaan. Suuri merkitys oli talonpoikaislehdistöllä. Ei ollut ainoatakaan volostia, jossa ei olisi ilmestynyt seinälehteä, joka järjesti talonpoikaisjoukkoja puolueen ja Neuvostovallan ympärille. Kaksisatatuhanlinen maa-seutukirjeenvaihtajien armeija puolusti rohkeasti sosialismin asiaa pelkäämättä nurkan takaa väijyvän kulakin kuulaa. Talonpoikaiston poliittisessa kasvatustyössä puolue käytti laajasti Punaista Armeijaa. Kotiutetuilla puna-armeijalaisilla oli maaseudulla suuri vaikutus. Puolet kyläneuvostojen puheenjohtajista ja kaksi kolmannesta volostien toimeenpanevien komiteoiden puheenjohtajista olivat käyneet Punaisen Armeijan koulun.

Puolueen ja sen johtamien yhteiskunnallisten järjestöjen poliittisen ja organisatorisen työn paranemisen tuloksena voimistui hyökkäys kulakistoa vastaan. Nojaten maaseudun köyhälistöön työväenluokka lujitti liittoaan keskivarakkaan talonpojan kanssa. Yhä useammat talonpojat osallistuivat erilaisten yhteistalouksien hoitoon maaseudulla. Kulutusosuuskuntiin kuului talonpoikaistalouksista 38 prosenttia ja maatalousosuuskuntiin melkein kolmannes kaikista talonpoikaistalouksista. V. I. Leninin osuustoimintasuunnitelmaa toteutettiin menestyksellisesti.

Puolue piti suuntana maataloudellisen osuustoiminnan laajentamista, minkä tarkoituksena oli valmistella joukkomittaista siirtymistä yksityisomistuksellisesta talonpoikaistaloudesta sosialistiseen talouteen, kolhoosijärjestelmään.

4. Ensimmäiset saavutukset maan sosialistisessa teollistamisessa. Puolueen XV edustajakokous ja suunta maatalouden kollektivisointiin. Trotskilais-zinovjevilaisen puoluevastaisen blokin murskaaminen

Maan sosialistisen teollistamissuunnitelman täyttämiseksi tehdyn sitkeän työn ensimmäiset tulokset tulivat näkyviin kahden vuoden kuluttua. Vanhoja tehtaita oli kalustettu uudestaan ja rakennettu uusia tehtaita. Vuoden 1927 lopulla teollisuuden ja maatalouden kokonaistuotanto oli suurempi kuin ennen sotaa.

Nopeimmin kehittyi sosialistinen suurteollisuus, jonka tuotanto oli talousvuonna 1926/27 18 prosenttia suurempi kuin edellisenä vuotena. Teollistamisen ensimmäisten vuosien vauhdiksi tuo oli Neuvostoliiton suurteollisuuden ennätysmäistä kasvuvauhtia. Se oli monta kertaa suurempi kuin johtavien kapitalististen maiden teollisuuden kasvuvauhti. Esimerkiksi USA:ssa teollisuustuotannon keskimääräinen vuosikasvu 29 vuoden aikana (vuosina 1901—1929) ei ollut 4 prosenttia suurempi. Neuvostoliiton teollisuuden ja erittäinkin raskaan teollisuuden nopea kasvuvauhti on todistuksena sosialistisen talousjärjestelmän paremmuudesta kapitalistiseen talousjärjestelmään verrattuna.

Suurteollisuuden kasvu voimisti sosialistisen sektorin johtavaa osaa kansantaloudessa. Sosialistisen sektorin osuus teollisuudessa oli vuoden 1927 lopulla 86 prosenttia, yksityisen sektorin osuus taas laski 14 prosenttiin (lukuun ottamatta myllyteollisuutta, joka oli huomattavalta osaltaan yksityisyrittäjien käsissä). Näin oli todistettu, että Neuvostoliiton teollistaminen on luonteeltaan sosialistista.

Sosialistisen sektorin jatkuvaan kasvuun teollisuudessa liittyi kapitalististen ainesten syrjäyttäminen kaupan alalla. Yksityiskauppiaan osuus vähittäiskaupassa pieneni 53 prosentista vuonna 1924/25 35 prosenttiin talousvuonna 1926/27 ja tukku-kaupassa 9:stä 5:een prosenttiin.

Kansallistulo kasvoi talousvuonna 1926/27 runsaasti 11 prosentilla edelliseen vuoteen verrattuna. Kun otetaan huomioon, että kansallistulon keskimääräinen vuosikasvu USA:ssa, Englannissa, Saksassa ja muissa korkealle kehittyneissä kapitalistimaissa ei ylittänyt 2—4 prosenttia, niin käy selväksi, kuinka nopeaa vauhtia kehittyi Neuvostoliiton kansantalous. Siinä tuli havainnollisesti esiin sosialistisen talousjärjestelmän paremmuus kapitalistiseen järjestelmään verrattuna, puolueen talouspolitiikan oikeellisuus, kansanjoukkojen, ennen kaikkea työväenluokan työllennostus.

Neuvostomaa kulki Kommunistisen puolueen johdolla varmoin askelin ja nopeasti sosialismiin syrjäyttäen kansantaloudesta kapitalistisia aineksia.

Samaan aikaan kun sosialistinen suurteollisuus kehittyi nopeasti ja kaupungit kasvoivat, maatalous, kansantalouden laajin ja elintärkeä ala, jäi kovasti jälkeen. Joskin maatalouden yleinen kokonaistuotanto oli sodanedellistä suurempi, niin sen perusalan, viljantuotannon, kokonaistuotto oli talousvuonna 1926/27 vain 95 prosenttia vuoden 1913 kokonaistuotosta ja sen tavaraosaa (maaseudulta pois menevä osa) oli vain 13,3 prosenttia, kun se ennen sotaa oli ollut 26 prosenttia.

Sellainen tavaraviljan tuotannon supistuminen johtui siitä, että Lokakuun vallankumouksen tuloksena maaseudulla hävitettiin suuret tilanherrataloudet ja supistettiin huomattavasti

kulakkitaloutta, joka ennen sotaa oli antanut suurimman määrän tavaraviljasta. Tilanherrataloudet olivat vieneet markkinoille 22 prosenttia markkinaviljasta, ts. 281,6 miljoonaa puutaa. Kulakit olivat antaneet markkinoille 50 prosenttia koko tavaraviljasta eli 650 miljoonaa puutaa. Kulakkitalouksien viljantuotanto oli supistunut vuonna 1927 enemmän kuin kolme kertaa sotaa edeltäneeseen aikaan verrattuna.

Lokakuun vallankumouksen voiton jälkeen viljan päätuottajiksi tulivat pienet keskivarakkaat ja köyhät talonpoikaistaloudet. Vuonna 1927 tällaisia talouksia oli likimain 24 miljoonaa, silloin kun ennen ensimmäistä maailmansotaa niitä oli ollut noin 17 miljoonaa. Vapauduttuaan Lokakuun vallankumouksen voiton tuloksena tilanherroista ja murrettuaan kulakkien mahdin keskivarakkaat talonpojat ja maalaisköyhälistö alkoivat elää paremmin. He olivat viljan pääomistajia ja tuottivat sitä enemmän kuin ennen sotaa (4 miljardia puutaa 2,5 miljardin asemesta), mutta heidän tuottamansa tavaravilja teki vain 11 prosenttia viljan kokonaistuotannosta.

Neuvostotiloilla ja kolhooseilla oli viljantuotannossa vähäinen osuus. Ne tuottivat vain 80 miljoonaa puutaa viljaa ja antoivat vain 6 prosenttia tavaraviljan kokonaismäärästä.

Sellaisessa tilassa oleva viljatalous ei voinut tyydyttää maan viljantarvetta, joka suureni jatkuvasti kaupunkiväestön ja työväenluokan kasvun johdosta.

Suuria saavutuksia sosialistisen teollisuuden kehittämisessä ja vakava jälkeenjääneisyys maatalouden alalla — sellainen oli taloudellinen tilanne puolueen XV edustajakokouksen edellä. Edustajakokous pidettiin joulukuun 2.—19. pnä 1927. Puolueessa oli tähän aikaan 887 tuhatta jäsentä ja 349 tuhatta jäsenkandidaattia.

Edustajakokous käsitteli Keskuskomitean ja KKK:n — TTI:n toimintaselostukset, direktiivit viisivuotissuunnitelman laatimista varten, maaseututyötä ja oppositiota koskevat ym. kysymykset.

Keskuskomitean toimintaselostuksen esitti J. V. Stalin. Edustajakokous hyväksyi täydellisesti Keskuskomitean poliittisen ja organisatorisen toiminnan. Ulkopoliittikan alalla se antoi Keskuskomitean tehtäväksi toteuttaa horjumattomasti leniniläistä linjaa — taistelemaan rauhan puolesta, lujittamaan internationalistisia yhteyksiä kaikkien maiden työtätekeviin, parantamaan Neuvostoliiton puolustuskuntoisuutta. Sisäpolitiikan alalla edustajakokous kehotti jatkamaan heikentymättömällä vauhdilla sosialistista teollistamista, joka oli jo tuottanut tuloksia, ja hyökkäämään vielä entistä päättäväisemmin kapitalistisia aineksia vastaan pitäen *suuntana niiden likvidoimista*.

Erikoista huomiota edustajakokous kiinnitti sosialistisen teollisuuden kasvusta kovasti jälkeen jääneen maatalouden kehiti-

tämisen perspektiiveihin. Edustajakokous osoitti maatalouden hitaan kehityksen syyt.

Teollisuus oli keskitettyä suurteollisuutta. Maatalous oli jäänyt pirstoutuneeksi ja pieneksi. Suurteollisuus pohjautui tuotantovälineiden yhteiskunnalliseen, sosialistiseen omistukseen, sen kehitys lujitti sosialismin asemia kansantaloudessa ja johti kapitalististen ainesten hävittämiseen. Talonpoikainen pientalous pohjautui muiden tuotantovälineiden paitsi maan yksityisomistukseen, sillä Neuvostovaltio oli kansallistanut maan ja luovuttanut sen talonpoikien käytettäväksi maksuttomasti. Sosialistinen teollisuus oli suunnitelmaperiaatteen mukaista. Talonpoikaiseen pien-tavaratalouteen vaikutti markkinoiden alkuvoimaisuus. Sosialistinen suurteollisuus sai jatkuvasti uusia koneita ja kehittyi nopeaa vauhtia laajennetun uusintamisen periaatteen pohjalla. Talonpoikaisen pientalouden perustana oli alkeellinen kalusto ja käsityö, tämä talous ei voinut käyttää nykyaikaisia koneita, se kehittyi hitaasti, useissa tapauksissa se ei turvannut edes yksinkertaista uusintamista.

Vuoteen 1927 mennessä hajanainen talonpoikainen pientalous oli käyttänyt pääpiirteissään loppuun työn tuottavuuden kohottamisen mahdollisuudet. Maaseudulla jatkui talonpoikais-talouksien pirstoutuminen. Näiden talouksien tavaratuotanto, varsinkin tavaraviljan tuotanto, oli minimaalista. Maatalous kehittyi vuosi vuodelta yhä hitaammin ja jäi yhä enemmän jälkeeseen sosialistisen teollisuuden kasvusta. Tämä synnytti vaikeuksia kaupunkiväestön varustamisessa maataloustuotteilla ja teollisuuden varustamisessa raaka-aineilla. Maataloustuotteet muodostivat mitättömän osan viennistä, ja valtion varantojen muodostaminen kävi vaikeaksi. Maatalouden jälkeenjääneisyys alkoi jarruttaa kaikkea sosialistista rakennustyötä.

Socialismin rakentamisen ja maanpuolustuksen edut vaativat tiukasti, että tehdään loppu maatalouden jälkeenjääneisyydestä ja siirrytään talonpoikain yksityisomistuksellisesta pientaloudesta sosialistiseen suurtalouteen.

Käsiteltyään kaikinpuolisesti tämän kysymyksen puolueen XV edustajakokous teki päätöksen *maatalouden kollektivisoinnin voimaperäisestä kehittämisestä*, maatalouden siirtämisestä uudelle teknilliselle perustalle rakentuvan sosialistisen suurtuotannon raiteille. Edustajakokous asetti tehtäväksi *ryhtyä valmistelemaan sosialismin yleistä hyökkäystä*.

Ilman maatalouden laajamittaista kollektivisointia maata ei voitu ohjata sosialistisen rakennustyön lavealle tielle eikä auttaa miljoonia työtätekeviä talonpoikia pääsemään kulakki-ikeestä, köyhyydestä ja sivistymättömyydestä. Puolue piti tässä ohjeenaan leniniläistä suunnitelmaa, joka koski sosialismin rakentamista Neuvostoliitossa, ja nojautui V. I. Leninin nerokkaaseen osuustoimintasuunnitelmaan, hänen tunnettuihin ohjeisiinsa:

„Niin kauan kuin elämme pientalonpoikaisessa maassa, Venäjällä on kapitalismille lujempi taloudellinen pohja kuin kommunistille. Tämä on muistettava. Jokainen, joka on tarkkaillut huolellisesti maaseudun elämää ja verrannut sitä kaupunkielämään, tietää, että me emme ole kiskoneet irti kapitalismin juuria emmekä murtaneet sisäisen vihollisen perustusta, sen pohjaa. Tämä vihollinen pysyy pystyssä pientalouden varassa ja sen murtamiseen on olemassa vain yksi keino — maan talouden, muun muassa maanviljelyksen, siirtäminen uudelle teknilliselle pohjalle, nykyaikaisen suurtuotannon teknilliselle pohjalle” (Teokset, 31. osa, ss. 483—484).

„Jos talonpoikaistalous voi kehittyä edelleen, niin on turvattava varmasti myös pitemmälle menevä siirtyminen, ja pitemmälle menevä siirtyminen merkitsee kiertämättömästi sitä, että epäedullisin, takapajuisin talous, pieni ja eristynyt talonpoikaistalous, vähitellen yhdistyen järjestyy yhteiskunnalliseksi, suureksi maanviljelystaloudeksi” (Teokset, 32. osa, s. 264).

Katsoen kolhoosirakennustyön laajamittaisen kehittämisen lykkäystä sietämättömäksi tehtäväksi edustajakokous korosti samalla kategorisesti sitä, että talonpoikain siirtymisen kolhoosielämän raiteille täytyy tapahtua ehdottomasti työtätekevien talonpoikien vapaaehtoisen suostumuksen pohjalla. Samalla edustajakokous antoi direktiivin neuvostotilojen lujittamisesta ja jatkuvasta kehittämisestä.

Edustajakokous korosti, että maatalouden jälkeenjääneisyydestä voidaan tehdä loppu vain toteuttamalla leniniläinen osuustoimintasuunnitelma. Proletariaatin diktatuurin aikana maataloudellinen osuustoiminta auttaa sosialistista teollisuutta viemään mukanaan maaseutua. Ne saavutukset, joihin talonpoikaiston keskuudessa oltiin päästy osuustoiminnan alalla, tekivät mahdolliseksi asettaa kysymyksen koko talonpoikaisköyhälistön ja keskivarakkaiden talonpoikain valtaosan vetämisestä lähikautena osuuskuntiin. Edustajakokous asetti maataloudellisen osuustoiminnan tehtäväksi auttaa köyhää ja keskivarakasta talonpoikaistoa vapautumaan kulakki-ikeestä järjestämällä vähävaraisten talouksien palvelemista varten laajan konevuokraamoverkoston ja antamalla näille helpoilla ehdoilla koneita maan yhteisviljelyä varten.

Edustajakokous antoi puolueelle direktiivin ryhtyä yhdessä koko maalaisköyhälistön ja keskivarakkaan talonpoikaiston kanssa, nojaten työväenluokan ja talonpoikaiston lujaan liittoon, rajoittamaan ja syrjäyttämään yhä järjestelmällisemmin ja päättäväisemmin kulakkia ja yksityisyrittäjä.

Sosialistisen rakennustyön kehittäminen sekä suuret pitkäaikaiset investoinnit perusrakennustöihin vaativat kohottamaan

maan talouden suunnitelmallisen johdon tasoa. Kasvanut ja lujittunut sosialistinen suurteollisuus esitti johtavaa osaa maan taloudessa. Puolue oli saanut paljon kokemusta kansantalouden suunnittelemisessa. Sen vuoksi saatettiin ryhtyä laatimaan suunnitelmia useiksi vuosiksi eteenpäin aikaisempien vuosisuunnitelmien asemesta. Se oli puolueen leniniläisen talouspolitiikan suuri voitto.

Viimeisissä sosialismin rakentamissuunnitelmaa käsittelevissä artikkeleissaan V. I. Lenin kirjoitti, että ensi kerran ihmiskunnan historiassa Neuvostovaltio sai mahdollisuuden „säätää ne aikamäärät, jotka ovat tarpeen perusteellisten yhteiskunnallisten muutosten suorittamiseksi, ja me näemme nyt selvästi, *mitä* voidaan tehdä viidessä vuodessa ja minkä suorittamiseen tarvitaan paljon pitempi aika” (Teokset, 33. osa, ss. 441—442).

XV edustajakokous hyväksyi ohjeet kansantalouden kehittämisen *ensimmäisen viisivuotissuunnitelman* laatimista varten.

Kuten edustajakokous osoitti, ensimmäisen viisivuotissuunnitelman taloudellisena perustehtävänä oli kehittää järkkymättömästi sosialistista suurteollisuutta ja sen pohjalla saada aikaan kansantalouden kaikkien alojen nopea kasvu ja sosialistisen sektorin ominaispainon kohoaminen, syrjäyttää päättäväisemmin kapitalistisia aineksia pitäen silmällä sitä, että sosialismi siirtyy hyökkäykseen kapitalismin jäännöksiä vastaan kansantalouden koko rintamalla.

Ensimmäistä viisivuotissuunnitelmaa koskevien ohjeiden hyväksyminen merkitsi uutta, korkeampaa vaihetta Neuvostomaan kansantalouden suunnitelmallisuusperustan lujittamisessa, taistelussa sosialismin rakentamiseksi. Näillä ohjeilla määriteltiin konkreettisesti Neuvostoliitossa suoritettavien suurten yhteiskunnallisten uudistusten aikamäärät ja vauhti.

XV edustajakokous pidettiin puolueen yhtenäisyyden lujittamisen puolesta käytävän taistelun merkeissä. Se ilmeni Keskuskomitean toimintaselostuksessa. Edustajakokous asetti valiokunnan tutkimaan trotskilaisten puoluevastaista toimintaa ja selostuksen „Oppositioista” tuon valiokunnan nimissä teki G. K. Ordžonikidze. Edustajakokous osoitti, että trotskilaiszinovjevilainen puoluevastainen „oppositio on aatteellisesti luopunut leninismistä, rappeutunut menševistiseksi ryhmäksi, astunut maailman ja kotimaisen porvariston edessä antautumisen tielle ja muuttunut objektiivisesti kolmannen voiman aseeksi proletariaatin diktatuurin järjestelmää vastaan” („NK P ... päätöslauselminä”, II osa, s. 441). Oppositioista oli tullut luokkaviihollisten suoranainen ase näiden raivokkaassa taistelussa Kommunistista puoluetta ja Neuvostovaltaa vastaan. Edustajakokous ilmoitti, että trotskilaiseen oppositioon kuulumisen ja sen katsomusten propagoiminen *eivät sovi yhteen puolueen riveihin kuulumisen kanssa.*

Edustajakokous totesi, että oppositio oli astunut neuvostolaillisuuden puitteiden yli, siirtynyt ryhmäkuntaisuudesta neuvostovastaisen trotskilaisen puolueen muodostamiseen. Ottaen huomioon kaiken tämän edustajakokous hyväksyi Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean päätöksen puoluevastaisen opposition johtajain Trotskin ja Zinovjevin erottamisesta puolueesta ja erotti puolueesta 75 trotskilais-zinovjevilaisten blokin aktiivista toimihenkilöä — Kamenevin, Pjatakovin, Radekin, Rakovskin, Safarovin, Smilgan, I. Smirnovin, Laševitšin ym. Puolueesta erotettiin myös ilmeisen vallankumousvastainen Sapronovin ryhmä, 23 henkilöä.

Edustajakokous kehotti puoluejärjestöjä puhdistamaan rivinsä „kaikista ilmeisen parantumattomista trotskilaisen opposition aineksista”.

Samalla edustajakokous velvoitti Keskuskomiteaa ja Keskuskontrollikomiteaa käyttämään opposition rivijäseniin nähden kaikkia aatteellisia vaikutuskeinoja, jotta heidät saataisiin luopumaan trotskilaisista antautumishenkisistä katsomuksista ja astumaan leniniläiselle tielle.

XV edustajakokous hyväksyi tärkeän lisäyksen puolueen sääntöihin: „Puolueen jäsenet, jotka kieltäytyvät vastaamasta totuudenmukaisesti kontrollikomiteoiden kysymyksiin, pitää erottaa heti puolueesta” („NK P ... päätös lauselmina”, II osa, s. 491). Tällainen lisäys kävi välttämättömäksi sen vuoksi, että kun oppositiolaisia kutsuttiin puolue-eliimiin, he kieltäytyivät antamasta totuudenmukaisia tietoja trotskilaisten puoluevastaisesta toiminnasta, yrittivät johtaa puolue-eliimiä harhaan ja peitellä trotskilaisten ryhmäkuntalaisten rikollista työtä.

NKP(b):n XV edustajakokous sai sijansa puolueen historiassa maatalouden *kollektivisoinnin* ja sosialismin yleiseen hyökkäykseen valmistautumisen *edustajakokouksena*. Puoluejärjestöt ja työväenluokan, kaikkien työätekevien miljoonaiset joukot hyväksyivät edustajakokouksen päätökset. Nämä päätökset kuvastivat uutta vaihetta sosialismin rakentamisessa Neuvostoliitossa ja Kommunistisen puolueen yhtenäisyyden lujittamisessa.

Kohta edustajakokouksen jälkeen monet puolueesta erotetut trotskilais-zinovjevilaiseen oppositioon osallistuneet henkilöt alkoivat jättää anomuksia, joissa he ilmoittivat luopuvansa trotskilaisuudesta ja pyysivät ottamaan heidät takaisin puolueeseen. Ottaen huomioon, että aikaisemmin oppositiolaiset olivat samantapaisia ilmoituksia tehtyään esiintyneet tavallisesti uudelleen puoluevastaisesti, puolue suhtautui noihin trotskilaisten ilmoituksiin varovaisesti. Se suostui ottamaan takaisin riveihinsä näitä anomuksen jättäneitä oppositioon osallistuneita vain sillä ehdolla, että he riisuutuvat fäydellisestä aseista niin aatteellisesti kuin organisatorisestikin, tuomitsevat jyrkästi ja avoimesti katsomuksensa leniniläisvastaisina ja sitoutuvat puo-

lustamaan puolueen, sen edustajakokousten ja Keskuskomitean päätöksiä. Anomuksen jättäneille määrättiin 6 kuukauden koeaika. Vasta tämän ajan kuluttua, tultuaan vakuuttuneeksi siitä, että entisten oppositiolaisten menettely vastaa heidän ottamiaan sitoumuksia — että he noudattavat puolueen sääntöjä ja ohjelmaa, sen kuria, toteuttavat käytännössä puolueen päälinjaa, joka on vahvistettu sen päätöksillä,— puolue käsitteli kysymyksen erotettujen ottamisesta takaisin, jokaisen osalta erikseen.

Suurin osa erotetuista täytti nuo sitoumukset ja sai takaisin puolueen jäsenen oikeudet. Mutta kuten myöhemmät tapahtumat osoittivat, trotskilais-zinovjevilaisten opposition johtajien menettely oli kaksinaamaista. He palasivat puolueeseen entisessä provokatorisessa tarkoituksessa — he tahtoivat hajottaa puoluetta sisältäkäsikin, kukistaa leniniläisen Keskuskomitean, kaapata käsiinsä puoluejohdon ja estää sosialismin rakentamisen Neuvostoliitossa.

Se on luettava puolueelle ansioksi, että se murskasi trotskilaisuuden loppuun saakka, antoi kansanjoukoille selvän leniniläisen ohjelman taistelussa, jota Neuvostoliitossa käytiin sosialismin voittoon viemiseksi, ja johti tämän taistelun voittoon.

5. Sosialismin yleisen hyökkäyksen valmistelu. Puolueen taistelu oikeistopoiikkeamaa vastaan. Ensimmäisen viisivuotissuunnitelman hyväksyminen. Joukkoluontoisen kolhoosiliikkeen alku

Täyttäen XV edustajakokouksen päätöksiä puolue aloitti uusin voimin taistelun maan sosialistisen teollistamisen puolesta ja maatalouden laajan kollektivisoinnin valmistelun pohjautuen siinä suunnitelmaan, jonka V. I. Lenin oli laatinut sosialismin rakentamiseksi Neuvostoliitossa.

Neuvostoliiton kansantalouden laaja sosialistinen uudestirakentaminen aiheutti sitkeää vastarintaa maan sisällä säilyneiden kapitalististen aineiden taholta ja vakavaa levottomuutta maailman porvariston keskuudessa. Imperialistit ja Neuvostomaasta paenneet tilanherrat, suurtehtailijat ja pankkiirit pitivät nepmannia ja kulakkia tukenaan siinä ankarassa taistelussa, jota he kävivät Neuvostoliitossa suoritettavan sosialistisen rakennustyön murtamiseksi. Vuonna 1928 kapitalistiset ainekset muodostivat Neuvostoliitossa 4,6% väestöstä. Niillä oli vielä tietty osuus maan taloudessa. Nepmannien käsissä oli noin neljännes vähittäiskaupasta ja kuudennes teollisuustuotannosta. Kulakki tuotti viidenneksen tavaraviljasta. Ja vaikka kapitalististen aineiden osuus kansantaloudessa pieneni jatkuvasti, niin absoluuttisesti ne silti vielä kasvoivat. Niillä oli juurensa pien-tavaratuotannossa — kotiteollisuudessa ja

yksityisomistuksellisessa talonpoikaistaloudessa. Kapitalistisilla aineksilla, erittäinkin kulakeilla, oli vaikutusta talonpoikaiston, käsityöläisten, kotiteollisuudenharjoittajain ja toimihenkilöiden tiettyyn osaan.

Luokkataistelu maassa kärjistyi. Kapitalistiset ainekset yrittivät vuonna 1928 käyttää hyväkseen Neuvostovaltion viljavaikeuksia. Viljatalous oli yleensä jäänyt jälkeen, ja sen lisäksi tuli vielä kato etelä-Ukrainassa ja Pohjois-Kaukasiassa. Jyväviljojen kokonaissato oli melkein 300 milj. puutaa pienempi kuin edellisenä vuotena. Valtion viljanhankinnoissa oli vuoden 1928 tammikuussa 128 miljoonan puudan vajuus. Se merkitsi miltei täydellistä viljanviennin keskeytymistä, mikä vaikeutti niiden valuuttavarantojen luomista, joita tarvittiin teollisuuskaluston ostamiseen ulkomailta. Väestön viljantarpeen tyydyttäminen ja teollisuuden varustaminen maataloudesta saatavilla raaka-aineilla kävi tavattoman vaikeaksi.

Uuden talouspolitiikan aikana kasvanut kulakisto, jolla oli hallussaan suuria viljamääriä, kieltäytyi tässä viljarintamalla muodostuneessa epäsuotuisassa tilanteessa myymästä viljaa valtiolle Neuvostovallan määräämillä hinnoilla. Kulakisto terrorisoi keskivarakkaita talonpoikia, jotka myivät viljaylijäämänsä hankintaelimille. Kulakit yrittivät kaikin tavoin heikentää ja häiritä kolhoosirakennustyötä. He tekivät vahinkoa kolhooseille, polttivat viljanvastaanottoasemia, murhasivat katalasti puolue- ja neuvostotyöntekijöitä maaseudulla.

Nojautumalla joukkojen tukeen puolue ja Neuvostovalta mursivat kulakkien vastarinnan. Heidän suhteen ryhdyttiin erikoistoimenpiteisiin. Viljaylijäämien kätkemisestä kulakit vedettiin oikeuteen, jonka päätöksellä vilja takavarikoitiin. Neljannes takavarikoidusta viljasta annettiin lainaksi maalaisköyhälistölle. Viljanhankinnoissa sovellettiin itseverotusmenetelmää. Talonpojille myönnettiin oikeus itse jaotella viljanhankintasuunnitelma eri talouksien kesken. Viljanhankintakamppailuun saatiin täten osallistumaan maaseudun köyhälistö ja keskivarakkaiden joukot. Ne ryhmittivät puolue- ja neuvostojärjestöjen ympärille kulakkeja vastaan. Neuvosto- ja osuuskuntaelimistä ajettiin pois rappeutuneet, turmeltuneet antautumisasiologian saastuttamat ainekset, jotka eivät halunneet „riitaantua” kulakin kanssa eivätkä noudattaneet maaseudulla luokkakantaista politiikkaa.

Kaikki tämä edisti viljanhankintojen menestyksellistä suorittamista. Vuoden 1928 loppuun mennessä valtio sai muodostetuksi riittävät viljavarannot. Kulakiston vastarinnan lannistaminen lujitti ja voimisti Neuvostovaltaa, sosialismin asemia maaseudulla.

Viljanhankintojen ja kylvökamppailujen suorittaminen vuosina 1928 ja 1929 aktivoi maaseudun puoluejärjestöjen ja työtätekevien kaikkien valtiollisten ja yhteiskunnallisten joukkojärjestöjen toimintaa. Suurin osa maaseudun kommunisteista

kesti kokeen. Kulakkien uhkailuja pelkäämättä he toimivat aktiivisesti valtion viljanhankintasuunnitelman täyttämiseksi, luokkakantaisen politiikan toteuttamiseksi maaseudulla. Eräät neuvosto- ja puoluejärjestöt menivät kuitenkin liian pitkälle ja sovelsivat kulakkia vastaan tähdättyjä erikoistoimenpiteitä osittain myös keskivarakkaisiin talonpoikiin. Keskuskomitea tuomitsi jyrkästi tuollaisen puoluelinjan vääristelyn ja korjasi tilanteen.

Viljaprobleemin ratkaiseminen oli kansantalouden tärkeimpiä kysymyksiä. Puolueen Keskuskomitea ja hallitus työskentelivät väsymättömästi sen ratkaisemiseksi ottaen lähtökohdakseen sen leniniläisen periaatteen, joka edellyttää valtion ja työätekevien talonpoikien henkilökohtaisten etujen oikeaa yhdistämistä. Huhtikuussa 1928 pidetty Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean yhteinen täysistunto päätti kohottaa talonpoikaistalouksille kontrahoinnin perustalla maksettavien ennakkomaksujen määrää 135 miljoonaan ruplaan ja maatalouden kehittämiseen tarkoitettujen määrärahojen summaa 717 miljoonaan ruplaan. Perustettiin uusia suuria viljaneuvostotiloja. Viiden vuoden kuluksa niiden piti antaa maalle 100 miljoonaa puutaa tavara-viljaa vuodessa. Neuvostotiloista tuli maatalouden sosialistisen uudestijärjestelyn tukikohtia. Taistelu viljasta liittyi olennaisesti siihen taisteluun, jota Neuvostoliitossa käytiin teollistamisen ja sosialismin rakentamisen puolesta.

Kulakit vastustivat raivokkaasti Neuvostovallan toimenpiteitä maaseudulla, ja se innosti väijyksissä olleita vihollisryhmiä taistelussa, jota ne kävivät kapitalismin restauroimiseksi Neuvostomaassa. Vuoden 1928 alussa paljastettiin porvarillisten specialistien suuri tuhotyöntekijäin järjestö Sahtyssa ja Donbassin muilla seuduilla („Sahtyn juttu”). Ryhmä porvarillisia spesialisteja ja naamioituneita valkokaartilaisia oli tehnyt siellä salaa monia vuosia tihutöitä, pyrkinyt saattamaan lamatilaan Donbassin hiiliteollisuuden täyttäen kaivosten entisten omistajien — venäläisten ja ulkomaisten kapitalistien — ja ulkomaisten vakoilujärjestöjen antamaa tehtävää. Tuhotyöntekijät räjäyttivät ja täyttivät vedellä kaivoksia, tärvelivät kallista kalustoa, polttivat sähköasemia, käyttivät aivan väärin kansan varoja, jotka oli tarkoitettu perusrakennustöiden suorittamiseen. Tuon järjestön jäsenet ostivat ulkomailta Donbassin kaivoksille ja sähköasemille ilmeisen kelvotonta ja vanhentunutta kalustoa. Erittäin vaarallista oli se, että he yrittivät huonontaa kaivostyöläisten aineellista asemaa. Tuhotyöntekijät jarruttivat tietoisesti kaivostyöläisten ja heidän perheidensä varustamista elintarvikkeilla ja teollisuustavaroilla, pettivät työläisiä palkanmaksussa, jarruttivat asuinrakennustoimintaa, rikkoivat työturvallisuussääntöjä kaivoksilla saattaen työläisten hengen vaaraan. Kaiken tuon tarkoituksena oli herättää työläisissä tyytymättömyyttä, nostattaa heitä puoluetta ja Neuvostovaltaa vastaan.

Tuhotyöntekijät asettivat tarkoituksensa Neuvostoliiton maanpuolustuksen heikentämisen ja suoranaisen valmistautumisen imperialistivaltioiden interventioon. Paljastetuiksi tulleiden šahtylaisten tuhotyöntekijäin joukossa oli noin kolmesataa entistä suurkapitalistia ja aatelista.

„Šahtyn juttu” oli osoituksena siitä, että talousmieskommunistien vallankumouksellinen valppaus porvarillisiin specialisteihin nähden oli heikentynyt, että Donbassilla toimivat huonosti työläisten joukkojärjestöt, ennen kaikkea ammattiliitot, jotka eivät olleet ottaneet huomioon työläisten valituksia, eivät olleet kehittäneet arvostelua joukkojen taholta, mikä olisi jouduttanut tuhotyöntekijäin paljastamista.

„Šahtyn jutun” yhteydessä heräsi entistä kärkevämpänä kysymys nykyajan tieteen ja tekniikan tasalla olevan, kansan keskuudesta nousseen ja siihen erottamattomasti sidotun teknillisen neuvostointelligenssin kasvattamisesta. Kyetäkseen johtamaan teollisuutta oikein ja valvomaan porvarillisten specialistien työtä bolševikkitalousmiesten täytyi perehtyä tekniikkaan. Oman teknillisen intelligenssin luominen hyvin lyhyessä ajassa oli tavattoman monimutkainen ja vaikea tehtävä. Mutta puolue ei säikähtänyt tätäkään vaikeutta. Se ryhtyi epäröimättä luomaan uutta neuvostointelligenssiä, järjestämään uusien teknillisten työntekijöiden kouluttamista.

Teknillisten korkeakoulujen ja opistojen verkosto laajeni ja niiden oppilaskunnan keskuudessa kasvoi työläisten muodostama ydinjoukko ja kommunistien lukumäärä suureni. Teknillisiin korkeakouluihin lähetettiin tuhansia kommunisteja, jotka olivat käyneet puolue-, neuvosto-, talous- ja ammattiliittotyön käytännöllisen koulun („kommunistituhansikot”). Puolue antoi ammattitaitoisille työläisille kaikki mahdollisuudet saada korkeakoulusivistyksen. Laajennettiin iltakoulujen ja kirjeopiskelulaitosten verkostoa. Tehtailla, kaivoksilla ja uudisrakennuksilla kasvanneet parhaat työläiset päättivät korkeakouluja ja opistoja ja heistä tuli teknillisen neuvostointelligenssin ansiokkaita edustajia.

Kansantalouden sosialistinen uudestirakentaminen vaati sosialistisessa rakennustyössä ilmenevien puutteiden arvostelun voimistamista. Keskuskomitea julkaisi erikoisen vetoamuksen „Kaikille puolueen jäsenille, kaikille työläisille” (kesäkuu, 1928), jossa sanottiin:

„Itsearvostelun tunnus — arvostelu *henkilöön katso-matta*, *ylhäältä alas ja alhaalta ylös asti* — on päivän tärkeimpiä tunnuksia”.

Puolue ei pitänyt itsearvostelua ja arvostelua itsetarkoituksena, vaan keinona, jolla voitiin parantaa kaikkea työtä, lujittaa puolueen rivien yhtenäisyyttä, paljastaa tuhotyöntekijät, antautujat, byrokraatit, kaikki vieraat ainekset. Itsearvostelu ja arvos-

telu olivat keino joukkojen mobilisoimiseksi taisteluun puolueen päälinjan puolesta. Samalla Keskuskomitea esiintyi päättäväisesti talous- ja puoluejohdon vihamielistä ja ylimalkaista moittimista ja diskreditointia vastaan. Ei saanut missään tapauksessa sallia sitä, että arvostelun ja itsearvostelun tunnusta olisi käytetty talous- ja neuvostotyöntekijäin mustaamisen tarkoituksessa, että puoluevastaiset ainekset olisivat käyttäneet arvostelua ja itsearvostelua puoluetta ja puoluekuria vastaan.

Sosialistisen uudestirakentamisen vaikeudet ja sosialismin hyökkäyksen seurauksena kiertämättömäksi käynyt luokkataistelun kärjistyminen maassa aiheuttivat horjuntaa pikkuporvarillisten väestökerrosten keskuudessa. Tämä heijastui myös puolueessa: muodostui oikeistolaisantautujain ryhmä. Buharin esitti jo vuonna 1925 tunnuksen „rikastukaa!” Tämä tunnus merkitsi asiallisesti suuntaa maaseudun kulakkitalouksien tukemiseen. Mutta silloin kun puolue taisteli trotskilaisia ja zinovjeilaisia, silloista päävaaraa vastaan, oikeistolaiset salasivat visusti sen, että he olivat eri mieltä puolueen kanssa, he olivat hiljaa, jopa osallistuivat muodollisesti taisteluun trotskilaisia vastaan. Mutta kun puolue lähti päättäväiseen hyökkäykseen kulakkia vastaan, niin oikeistolaisten johtomiehet — Buharin, Rykov, Tomski — esiintyivät avoimesti maan sosialistisen teollistamisen ja maatalouden kollektivisoimisen politiikkaa vastaan.

Tunnustaen sanoissa mahdolliseksi sosialismin rakentamisen Neuvostoliitossa oikeisto-opportunistit vastustivat käytännössä raskaan teollisuuden kaikkinaiseen kehittämiseen tähtäävää politiikkaa. He eivät hyväksyneet nopeaa teollistamista.

Oikeistolaiset esiintyivät koko rintamalla suoritettavaa sosialismin laajaa hyökkäystä ja kansantalouden kapitalististen aineiden likvidointia vastaan, kulakkiin kohdistettua hyökkäystä vastaan. Aikana, jolloin kapitalistiset ainekset kävivät raivokasta taistelua sosialistista rakennustyötä vastaan, oikeistolaiset propagoivat sellaista „teoriaa”, että luokkataistelu maassa sammuu ja kulakki kasvaa rauhallisesti sosialismiin. He eivät halunneet tunnustaa, että maaseudun sosialistisen kehityksen valtaienä, kuten V. I. Lenin opetti, on korkeinta muotoa oleva, kolhoosimuotoinen tuotannollinen osuustoiminta. Leniniläisen osuustoimintasuunnitelman toteuttaminen ei ollut mahdollista ilman kulakiston luokkana likvidoimista. Oikeistolaisten mielestä maaseutu voitiin siirtää sosialistisille raiteille vain hankinta- ja myyntiosuuskuntien avulla. He ehdottivat, että „vapautettaisiin” markkinoiden valtoimet voimat ja poistettaisiin kaikki rajoitukset kulakkitalouksilta. Oikeistolaiset, jotka luopuivat leniniläisestä katsantokannasta luokkataistelua ja proletariaatin diktatuuria koskevassa kysymyksessä, pyrkivät taivuttamaan puolue- ja neuvostojärjestöjä tekemään suoranaisia myönnytyksiä kapitalistisille aineksille.

Niin muodoin oikeistolaiset eivät tosiasiallisesti tunnustaneet sosialismin rakentamista Neuvostoliitossa mahdolliseksi. He levittivät puolueessa *ideologiaa, joka edellytti antautumista* vaikeuksien edessä, ja pyrkivät *sopimukseen* kaupungin ja maaseudun kulakki- ja kapitalististen ainesten kanssa. Heidän kantansa olisi johtanut kiertämättömästi kapitalismin restauraatioon. Keskuskomitea mobilisoi puolueen ja työväenluokan päättäväiseen taisteluun oikeistolaisantautujia vastaan, joista oli tullut päävaara puolueessa, maassa säilyneiden neuvostovastaisten ainesten äänitorvi ja maata ympäröivän kapitalistisen maailman ase.

NKP(b):n toiminta sosialismin rakentamiseksi Neuvostoliitossa ja leppymätön taistelu poikkeamia vastaan puolueen päälinjan puolesta sai osakseen kansainvälisen kommunistisen liikkeen täydellisen kannatuksen. Elokuussa 1928 Moskovassa pidettiin Kommunistisen Internationalen VI kongressi. Kongressi pani merkille ne saavutukset, joihin Neuvostoliitossa oli päästy sosialistisessa rakennustyössä. Nämä saavutukset, sanotaan kongressin päätöksessä, lujittavat maailman proletariaatin vallankumouksellisia asemia, jouduttavat vallankumouksellisen liikkeen kehitystä koko maailmassa.

Kongressi antoi marxilais-leniniläisen arvion kansainvälisestä tilanteesta. Kapitalistimaiden välisten ristiriitojen samoin kuin näiden maiden sisäisten luokkaristiriitojen kärjistyminen, kansallisen vapausliikkeen voimistuminen siirto- ja puolisiirtomaissa, ristiriitojen kärjistyminen kapitalistisen maailman ja Neuvostoliiton välillä — kaikki tämä horjutti yhä enemmän kapitalistista vakautumista ja johti kapitalismin historiassa ennen kuulumattoman voimakkaan yleismaailmallisen talouspulan kehkeytymiseen. Ulospääsynä pulasta kapitalistit pitivät imperialistimaiden välisiä uusia sotia siirtomaiden uudelleen jakamiseksi ja sotaa Neuvostoliittoa vastaan.

Kongressi kehotti kommunistisia puolueita selittämään järjestelmällisesti, että on olemassa uusien sotien uhka, ja taistelemaan päättäväisesti rauhan puolesta, Neuvostoliiton ja tämän rauhantahtoisen ulkopolitiikan puolesta, tukemaan siirtomaa-kansojen kapinoita imperialistista orjuutta vastaan, erittäinkin Kiinan vallankumousta, joka oli maailmanhistoriallinen tapahtuma.

Kongressi tuomitsi trotskilaisten vastavallankumouksellisen, menševistisen toiminnan, jota he olivat harjoittaneet NKP(b):ssa ja Kominternissa, ja katsoi oikeaksi heidän erottamisensa NKP(b):n ja muiden kommunististen puolueiden riveistä. Kongressi kehotti kommunistisia puolueita käymään taistelua kahdella rintamalla: sekä trotskilaisten naamioituneita rippeitä että oikeistolaisantautujia vastaan. Oikeisto-opportunistit, muun muassa Buharinin ryhmä, lankeivat kapitalismin vakautumisen arvioinnissa reformismiin. He hämärsivät kapitalismin perusristi-

riitoja, eivät tunnustaneet kiertämättömäksi maailman talous-pulaa, työväenliikkeen uuden vallankumouksellisen nousun kasvua kapitalistimaissa ja kansallisen vapaustaistelun kasvua siirtomaissa ja riippuvaisissa maissa. Kongressi korosti, että kommunististen puolueiden riveissä esiintyvistä oikeisto-opportunismista, joka saumautuu II Internationalen reformismiin, oli tullut päävaara kansainvälisessä kommunistisessa liikkeessä.

VI kongressi hyväksyi Kominternin ohjelman ja säännöt, joilla oli huomattava osuus kansainvälisen kommunistisen val-lankumouksellisen liikkeen lujittamisessa ja kehittämisessä. Kongressin päätöksillä oli tärkeä merkitys kommunistipuolueiden rivien leniniläisen yhtenäisyyden lujittamisessa ja joukkojen mobilisoimisessa taisteluun kapitalismia vastaan.

NKP (b):ssa ja Kominternissa olleet oikeistolaiset puolustivat edelleenkin ilmeisen leniniläisvastaisia mielipiteitään, vaikka heitä oli arvosteltu ankarasti. Oikeistolaisantautajat aloittivat ryhmäkuntalaistaistelun puoluetta vastaan. He innoittivat Moskovan puoluejärjestön ylimmän johtoryhmän (Uglanov ym.) puoluevastaista toimintaa pyrkien asettamaan Moskovan puoluejärjestön puolueen Keskuskomiteaa vastaan. Mutta oikeistolaisen tämänkin hanke raukesi tyhjiin. KK:n kehotuksesta Moskovan bolševikit antoivat yksimielisen vastaiskun oikeistolaisille ryhmäkuntalaisille, jotka olivat rikkoneet karkeasti puolueen leniniläistä yhtenäisyyttä ja puoluekuria.

Marraskuussa 1928 pidetty Keskuskomitean täysistunto kehotti käymään päättäväistä taistelua päävaarana ollutta oikeistolaista, ilmeisen opportunistista poikkeamaa vastaan tähdentäen samalla, ettei saa heikentää taistelua myöskään trotskilaisuutta vastaan. Keskuskomitean täysistannon antama direktiivi velvoitti käymään leppymätöntä taistelua puolueessa ilmeneviä opportunistisia poikkeamia vastaan *kahdella rintamalla sekä niiden suvaitsemista vastaan*.

Oikeistolaisten edustajana Buharin otti Kamenevin kautta yhteyden trotskilaisiin ja kävi näiden kanssa salaisia neuvotte-luja, joiden tarkoituksena oli Keskuskomitean ja KK:n Politbyroon politiikan muuttaminen. Oikeistolaisten johtajat yrittivät painostaa Keskuskomiteaa, pakottaa sen muuttamaan puolueen politiikkaa kulakille ja kaupungin kapitalistisille aineksille tehtävien myönnytysten suuntaan.

Puolueen täytyi ottaa oikeistolaisia koskeva kysymys jälleen käsiteltäväksi. Huhtikuussa 1929 Keskuskomitean ja Keskus-kontrollikomitean yhdistetty täysistunto ja XVI puoluekonfe-renssi tuomitsivat oikeistolaisten poliittiset katsomukset todeten ne yhteensopimattomiksi puolueen päälinjan kanssa, tuomitsivat heidän kulussientakaiset ryhmäkuntalaisneuvottelunsa trotski-laisten kanssa eivätkä hyväksyneet oikeistolaisten johtomiesten kieltäytymistä heille uskotuista toimista katsoen sen puoluekurin karkeaksi rikkomiseksi. Tärkeä merkitys oikeisto-opportunisteja

vastaan käydyssä taistelussa oli J. V. Stalinin puheella „Oikeistopoikkeamasta NKP(b):ssa”, jonka hän piti KK:n ja KKK:n yhdistetyssä täysistunnossa. KK:n ja KKK:n yhdistetty täysistunto erotti Buharinin ja Tomskin vastuunalaisista toimista ja varotti heitä, että jos he yrittävät jälleen rikkoa Keskuskomitean päätöksiä, heidät erotetaan viipymättä Politbyroon jäsenyydestä.

Mutta tämänkään varoituksen jälkeen oikeistolaiset eivät siirtyneet puoluekantaiselle tielle. He valmistelivat uutta hyökäystä puoluetta ja sen leniniläistä johtoa vastaan.

Oikeistolaiset vastustivat puoluetta ammattiliittotyön uudestijärjestämisessä kansantalouden sosialistisen uudestirakentamisen vaatimuksia vastaavaksi. He eivät ottaneet huomioon sitä merkitystä, mikä joukkojen luovalla aktiivisuudella oli sosialistisen kilpailun ja iskuruuden kehittämisessä.

Keskuskomitean johdolla puolue paljasti oikeistolaisten antautumishenkisen ideologian ja heidän puoluevastaisen toimintansa ammattiliikkeessä. Nojautuen ammattiliitoissa kasva-neeseen aktivistijoukkoon puolue sai aikaan sen, että ammattiliittoelimitystä eristettiin tradeunionistiset, byrokraattiset ainekset ja johtavaan ammattiliittotyöhön nostettiin alhaalta uusia, sosialismin asialle uskollisia työntekijöitä.

Keskuskomitean täytyi ryhtyä jyrkempiin toimenpiteisiin oikeistolaisten suhteen, jotka esiintyivät jatkuvasti puolueen päälinjaa vastaan. Marraskuussa 1929 pidetty KK:n täysistunto katsoi oikeistolaisantautujien katsomusten propagoimisen *yhteensopimattomaksi puolueeseen kuulumisen kanssa*. Käsiteltävään oikeistolaisten johtajia Buharina, Rykovia ja Tomskia koskevan kysymyksen täysistunto erotti Buharinin, oikeistolaisantautujain innoittajan ja johtajan, KK:n Politbyroon jäsenyydestä ja antoi Rykoville ja Tomskille vakavan varoituksen.

Keskuskomitean tämän päätöksen jälkeen oikeistolaisantautujain johtajat tekivät ilmoituksen, jossa tunnustivat virheensä. Ilmoituksessaan he tunnustivat puolueen päälinjan oikeaksi. Mutta se oli kaksinaamainen manööveri: oikeistolaiset jatkoivat salaisesti hajotustoimintaansa.

Puolue kävi monien vuosien ajan sitkeää taistelua trotskilaisia ja oikeistolaisantautujia vastaan, mikä vaati paljon aikaa ja voimia, ja samanaikaisesti toteutti johdonmukaisesti XV edustajakokouksen päätöksiä maan teollistamisen jouduttamisesta, kolhoosien ja neuvostotilojen rakennustyöstä, joukkojen aineellisen aseman parantamisesta ja kulttuuritason kohottamisesta.

Puolueen ja kansan voimien mobilisoimisessa uuteen rynnistykseen sosialistisessa rakennustyössä oli tärkeä merkitys XVI puoluekonferenssilla, joka pidettiin huhtikuussa 1929. Konferenssin päiväjärjestyksen peruskysymyksiä olivat kansantalouden kehittämisen viisivuotissuunnitelma (vuodet 1928/29—

1932/33), maatalouden kohottamisen menetelmät, byrokritismin vastaisen taistelun tulokset ja lähimmät tehtävät, puolueen rivien puhdistus ja sen jäsenten ja jäsenkandidaattien tarkastus.

Konferenssi hylkäsi viisivuotissuunnitelman „minimaali”-variantin, jota oikeistolaiset puolustivat, ja hyväksyi „optimaali”-variantin. Viisivuotiskaudella suunniteltiin investoitavaksi yhteensä 64,6 miljardia ruplaa, silloin kun edellisenä viisivuotiskautena oli investoitu vain 26,5 miljardia ruplaa. Koko teollisuustuotannon tuli kasvaa 2,8-kertaiseksi, raskaan teollisuuden 3,3-kertaiseksi. Sosialistisen sektorin ominaispaine teollisuuden kokonaistuotannossa kohosi viisivuotissuunnitelman mukaan 92 prosenttiin. Erilaiseen maataloudelliseen osuustoimintaan osallistuvien talonpoikaistalouksien määrä lisääntyi 85 prosenttiin; sosialistisen sektorin osuus tavaraviljan tuotannossa suureni 43 prosenttiin. Suunnitelman mukaan tuli kollektivisoida noin kuudennes talonpoikaistalouksista ja laajentaa kolhoosien kylvöalaa 20 miljoonaan hehtaariin.

Ensimmäinen viisivuotissuunnitelma oli ohjelma, joka merkitsi sosialismin laajaa hyökkäystä kansantalouden kaikilla rintamilla. Sen tarkoituksena oli *sosialistisen talouden perustan rakentaminen* sekä kaupungin ja maaseudun kapitalististen ainesten jatkuva syrjäyttäminen niiden täydellistä likvidoimista silmämääränä pitäen. Ensimmäisen viisivuotissuunnitelman hyväksyminen merkitsi, että puolueen johto sosialistisen yhteiskunnan rakentamisessa oli kohonnut korkeammalle tasolle.

XVI konferenssi osoitti toimenpiteet, joihin oli ryhdyttävä maatalouden jälkeenjäämisen poistamiseksi ja kaupungin ja maaseudun liittoyhteyden uusien, tuotannollisten muotojen lujittamiseksi. Pannen merkille, että kollektiivitalous ei vedä puoleensa ainoastaan maaseudun köyhälistökerroksia, vaan myös keskivarakkaita talonpoikia, konferenssi tähdensi, että kolhoosirakennustyön pääpuutteita on se, että maaseutuköyhälistön ja keskivarakkaiden talonpoikaisjoukkojen organisaatio jää jälkeen alhaalta nousevan liikkeen vauhdista. Piti tukea kaikin keinoin talonpoikaisjoukkojen siirtymistä kollektiivisiin talousmuotoihin, auttaa kolhooseja aineellisesti ja rahallisesti, varustaa niitä konekalustolla ja työntekijöillä. Piti kohottaa kolhoosilaisten valppautta ja järjestää heidät vastustamaan kolhooseihin tunkeutuneita kulakkiaineksia, murskata nämä. Erikoisen merkityksen saivat suuret kolhoosit. Ne kykenivät antamaan eniten markkinoitavia tuotteita ja käyttämään täydellisesti hyväkseen konevuokraamojen sekä kone- ja traktoriasemien nykyaikaisia maatalouskoneita.

Konferenssi kiinnitti suurta huomiota byrokritisminvastaiseen taisteluun. V. I. Lenin korosti, että byrokritismin voittaminen vaatii pitkäaikaista ja sitkeää työtä. Sitä varten tarvitaan korkeaa kulttuuritasoa, väestön yleistä lukutaitoisuutta ja

työtätekevien laajaa mukaanvetämistä Neuvostomaan valtiokoneiston työhön.

Pannen merkille ne tietyt saavutukset, joihin tällä alalla oltiin päästy, konferenssi kehotti voimistamaan taistelua valtiokoneistossa esiintyvää byrokratismia vastaan ja tähdensi, että on välttämätöntä käydä „mitä päättäväisintä, leppymättömintä ja sitkeintä taistelua itse puolueessa, puoluekoneistossa ilmeneviä byrokratismiin aineksia vastaan...” („NKP ... päätöslauselmina”, II osa, s. 603). Konferenssi korosti, että perusmenetelmänä taistelussa byrokratismia vastaan on arvostelu ja itsearvostelu.

XVI puoluekonferenssille oli tunnusomaista joukkojen luovan aktiivisuuden kaikinpuolinen kehittäminen ensimmäisen viisivuotissuunnitelman täyttämiseksi. Konferenssi hyväksyi erikoisen vetoamuksen „Neuvostoliiton kaikille työläisille ja työtätekeville talonpojille” ensimmäisen viisivuotissuunnitelman täyttämiseen tähtäävän joukkoluontoisen sosialistisen kilpailun kehittämisestä.

„*Kilpailu ja viisivuotissuunnitelma*”, sanottiin vetoamuksessa, „ovat kiinteässä yhteydessä toisiinsa. Näiden tehtävien täyttämisen merkeissä Neuvostoliiton proletariaatti jatkaa pitemmälle menevää hyökkäystä proletariaatin diktatuurin luokkavihollisia vastaan” (s a m a, s. 619).

Konferenssi teki päätöksen yleisen puoluepuhdistuksen suorittamisesta sekä puolueen jäsenten ja jäsenkandidaatien rivien tarkastuksesta. Puhdistuksen perustehtävänä oli vapauttaa puolue vieraista ja rappeutuneista aineksista. Puoluerivien puhdistus oli puoluejärjestöjen edelleen lujittamisen keino, se kohotti kommunistien johtavaa osuutta maan teollistamispolitiikan toteuttamisessa ja laajan kolhoosiliikkeen valmistelmissä.

Vuonna 1929 suoritetun puoluepuhdistuksen yhteydessä puolueesta erotettiin 10 prosenttia — nämä olivat kelvottomia, vieraista, rappeutuneita aineksia. Puolueen jäsenten ja jäsenkandidaatien rivien puhdistus ja tarkastus johti siihen, että puolueeseen liittyi tuhansia uusia jäseniä — eturivin työläisiä, batrakkeja, köyhiä talonpoikia ja aktiivisia keskivarakkaita. Puolueesta tuli vieläkin yhtenäisempi, lujempi ja arvovaltaisempi.

Vuosi 1929 piirtyi Neuvostoliiton historiaan sosialistisen rakennustyön kaikilla rintamilla aikaansaadun *suuren käänteen* vuotena.

Viisivuotissuunnitelman hyväksyminen sai aikaan voimakasta luovaa innostusta työväenluokan ja kaikkien työtätekevien miljoonaisten joukkojen keskuudessa. Tuotantolaitoksissa aloitettu laaja sosialistinen kilpailu antoi mainioita mallinäytteitä neuvostoihmisten sosialistisesta suhtautumisesta työhön. Työ,

joka kapitalismin aikana oli ollut pakonalaista, muuttui yhä enemmän kunnian, uljuuden ja sankaruuden asiaksi. Työväenluokan laajojen joukkojen keskuudessa syntyi kuuluisa tunnus „Viisivuotissuunnitelma neljässä vuodessa!”

Sosialistisen kilpailun kehittämässä oli suuri merkitys V. I. Leninin kirjoituksella „Miten kilpailu on järjestettävä?”, joka julkaistiin ensi kerran tammikuussa 1929 „Pravdassa”.

„Sosialismi”, V. I. Lenin kirjoitti, „ei sammuta kilpailua, vaan päinvastoin luo ensi kerran mahdollisuuden soveltaa sitä todella *laajasti*, todella *joukkomitassa*, saada todella enemmistö työväestä sellaiseen toimintaan, jossa se voi näyttää, mihin pystyy, panna kykynsä liikkeelle, nostaa esiin uusia kykyjä, joita kansan keskuudessa on ehtymätön lähde ja joita kapitalismi on polkenut, kuristanut ja tukahduttanut tuhansittain ja miljoonittain” (Teokset, 26. osa, s. 367).

Syntyi sosialistisen kilpailun uusia muotoja, jotka levisivät nopeasti. Kesällä 1928 Leningradissa muodostettiin ensimmäinen nuorten iskurien ryhmä. Leningradilaisten esimerkkiä seuraivat maan muiden tuotantolaitosten ja rakennustyömaiden nuorisoliittolaiset ja nuorisot. Vuonna 1928 kymmenvuotispäivänään kommunistinen nuorisoliitto palkittiin kansalaissodan vuosina osoittamastaan miehuullisuudesta ja sankaruudesta Punaisen Lipun kunniamerkillä. Se kohotti entisestään nuorison toimintatarmoa.

Sosialistisesta kilpailusta tuli työväenluokan joukkoliike, jonka tarkoituksena oli työn tuottavuuden kohottaminen, tuotantosuunnitelmien täyttäminen ennen määräaikaa ja uuden teknillisen kaluston käyttöön perehtyminen.

Puoluejärjestöt johtivat työläisten sosialistista kilpailua. Vuoden 1929 lopussa eri muodossa tapahtuneeseen kilpailuun osallistui 63 prosenttia suurten tuotantolaitosten työläisistä ja 26 prosenttia kuului iskuprikaateihin. Joulukuussa 1929 pidettiin Iskuprikaatien I yleisliittolainen edustajakokous. Edustajakokous teki yhteenvedot laajasta iskuriliikkeestä ja viitoitti taisteluohjelman työn tuottavuuden kohottamiseksi kansantalouden kaikilla aloilla. Iskurit olivat työväenluokan parhaimmistoa; he taistelivat puolueen johdolla kohottaakseen työn tuottavuuden uudelle, korkeammalle tasolle, juurruttaakseen käytäntöön parhaita työmenetelmiä ja parantaakseen tuotannon järjestelyä.

Työn tuottavuus kohosi vuonna 1929 edelliseen vuoteen verrattuna melkein 13 prosentilla ylittäen sodan edellisen tason yli 1,3-kertaisesti. Eturivin työläiset saavuttivat uusia maailmanennätyksiä työn tuottavuudessa.

Työn tuottavuuden kohottamisen, säästäväisyyspolitiikan ja tuotteiden omakustannushinnan alentamisen tuloksena puolueen ja Neuvostovaltion onnistui ratkaista eräs teollistamisen

vaikeimmista problemeista — sosialistisen kasaantumisen probleemi. Vuonna 1929 teollisuuteen sijoitettiin 3.400 miljoonaa ruplaa, puolitoista kertaa enemmän kuin edellisenä vuotena. Sosialistisen teollisuuden kehitysvauhti ylitti kaikki suunnitelmataavoitteet. Suurteollisuuden tuotos lisääntyi vuodessa 25 prosenttia, raskaan teollisuuden 31 prosenttia.

Sosialistinen rakennustyö teollisuudessa kehittyi valtaviin mittoihin. Rakennettiin Dneprin vesivoima-asemaa. Donbassilla alettiin rakentaa Novo-Kramatorskin tehdasta ja Uralilla raskaan koneenrakennuksen tehdasta (Uralin koneenrakennustehdasta), Bereznikin ja Solikamskin kemiallisia tehdaskomplekseja sekä Magnitogorskin metallurgista kombinaattia. Moskovassa ja Leningradissa rakennettiin ja uusittiin raskaan teollisuuden tuotantolaitoksia: lentokone-, työstökone-, moottoriym. tehtaita. Rakennettiin Moskovan autotehdasta. Rakennettiin valmiiksi Stalingradin traktoritehdas ja Rostovin ja Zaporozhen uudet suuret maatalouskonetehtaat. Laajennettiin hiilen tuotantoa Neuvostoliiton toisella kivihiihtialueella — Kuzbassilla.

Keskisten alueiden ohella puolue toteutti johdonmukaisesti sosialistisen teollistamisen politiikkaa myös takapajulle jääneissä kansallisissa tasavalloissa ja kansallisilla alueilla. Kazakstanissa rakennettiin Ridderin värimetalliteollisuuskombinaatti ja Tšimkenin lyijytehdas, Taškentissa ja Ašhabadissa tekstiilitehtaita ja muita tuotantolaitoksia. Teollisten tukikohtien ilmaantumisella takapajulle jääneille kansallisille seuduille oli hyvin suuri taloudellinen, poliittinen ja kulttuurillinen merkitys. Teollistamisen pohjalla muodostui kansallisia teollisuustyöläisten kaadereita. Sosialismin rakentaminen lujitti Neuvostoliiton kansojen välistä ystävyyttä.

Puolue noudatti leniniläistä kansallisuuspolitiikkaa käyden leppymätöntä taistelua porvarillisen nationalismin ilmauksia vastaan — suurvaltalaista šovinismia ja paikallista nationalismia vastaan, jotka heikensivät Neuvostoliiton kansojen keskinäistä ystävyyttä sosialismin puolesta käytävässä taistelussa, horjuttivat Neuvostovaltiota, murtivat Kommunistisen puolueen leniniläistä yhtenäisyyttä.

Maata teollistettiin maailmassa ennen kuulumattomalla, todella bolševistisellä vauhdilla. Työväenluokka osoitti mallikelpoista sankaruutta työssä. Neuvostoliitossa suoritettujen rakennustyön laajuus ja vauhti hämmästytti koko maailmaa. Viholliset jankkasivat, että puolueen laatimia suunnitelmia ei voida täyttää, ja ennustelivat niiden epäonnistumista. Kaikkien maiden työväki riemuitsi Neuvostoliiton saavutuksista.

Tavattoman laaja ja nopea teollistaminen sekä työväenluokan sankaruus tekivät voimakkaan vaikutuksen laajoihin työtaitekeviin talonpoikaisjoukkoihin. Talonpoikaisto näki, että puolue ja Neuvostovalta rakentavat vaikeudet voittaen tehtaita traktorien ja uusien maatalouskoneiden tuottamista varten. Tehtailla

ja uudisrakennuksilla kävi lukuisia talonpoikain valtuuskuntia, ne olivat läsnä työläisten kokouksissa ja saivat virikettä heidän innostuksestaan. Maaseudulle palattuaan työtätekevän talonpoikaiston kehittyneimmät edustajat ryhtyivät perustamaan uusia kolhooseja. Tehtaiden ja uudisrakennusten työläiskollektiivit ottivat kunniatehtäväkseen maaseutupiiriin auttamisen ja lähettivät maaseudulle monilukuisia työläisryhmiä.

Sillä tavalla valmisteltiin ja ryhdyttiin kehittämään laajaa kollektivisointiliikettä, joka kasvoi täyskollektivisoinniksi. Talonpoikaisto lähti sosialistiselle kehitystielle, kolhoositielle. Köyhien talonpoikain perästä kolhooseihin alkoivat liittyä myös keskivarakkaat. Yksistään kolmen kuukauden (heinä—syyskuun) aikana vuonna 1929 kolhooseihin liittyi noin miljoona talonpoikaistaloutta, siis melkein yhtä paljon kuin Lokakuun vallankumouksesta kuluneiden 12 vuoden aikana. Ja vuoden 1929 viimeisellä neljänneksellä kolhooseihin liittyi jo noin 2,4 miljoonaa talonpoikaistaloutta.

Puolue ja Neuvostovaltio olivat ryhtyneet maatalouden täyskollektivisoinnin valmistelemiseksi lukuisiin taloudellisiin ja poliittisiin toimenpiteisiin.

Sosialistisella sektorilla oli suunnitelmallinen uudistava vaikutus maaseudun talouselämään. Vuosina 1928—1929 kontrahointijärjestelmä (valtion- ja osuustoimintajärjestöjen sopimussuhteet talonpoikaistalouksien kanssa) käsitti enemmän kuin kolmanneksen talonpoikaistalouksista. Maaseudulle saatiin vuosi vuodelta yhä enemmän traktoreita ja muita maatalouskoneita. Neuvostovaltio auttoi työtätekevää talonpoikaistoa järjestämällä konevuokraamoja, traktorikolonnia sekä kone- ja traktoriasemia. Työväenluokan ja talonpoikaiston perusjoukkojen taloudellinen liitto oli luonteeltaan nyt pääasiallisesti tuottannollinen.

Leniniläistä osuustoimintasuunnitelmaa toteuttaessaan puolue kehitti maaseudulla johdonmukaisesti osuustoimintaliikettä ja edisti kaikin tavoin maataloudellista osuustoimintaa. Kolhoosirakennustyö oli talonpoikaistalouksien kooperoinnin korkein muoto.

Tärkeää osaa joukkoluontoisen kollektivisointiliikkeen valmistelmissä näytteli se päättäväinen taistelu kulakistoa vastaan, jota käytiin vuosien 1928 ja 1929 viljanhankintakamppailun aikana ja joka mursi vakavasti kulakin voimaa maaseudulla ja ryhmitti maalaisköyhälistön ja keskivarakkaat talonpojat puoluejärjestöjen ja Neuvostojen ympärille.

Talonpoikaisjoukkojen asettumista kolhoosien kannalle oli valmistellut myös ensimmäisten kolhoosien ja neuvostotilojen työssä saavutetut myönteiset tulokset. Talonpojat vakuutuivat käytännössä suurtalouden ja yhteistyön etuisuuksista. Kolhoosit ja neuvostotilat olivat edistyksellisen maanviljelyskulttuurin keskuksia. V. I. Leninin neuvoja vastaavasti ne auttoivat

lähiseutujen talonpoikaisväestöä koneilla, rotukarjalla, lajisiemenillä jne.

Työväenluokalla oli erittäin suuri poliittinen vaikutus maaseutuun. Joukkomittaista kollektivisointia edeltäneinä vuosina kaupungeista ja teollisuuskeskuksista lähetettiin noin neljännesmiljoona kommunistia, nuorisoliittolaista ja puolueetonta työläistä työhön maaseudulle auttamaan kylvö- ja viljanhankintakamppailujen suorittamisessa.

Marraskuun puolivälissä 1929 pidettiin NK P (b):n Keskuskomitean täysistunto, joka teki yhteenvedot viisivuotiskauden ensimmäiseltä vuodelta. Peruskysymyksinä täysistunnossa olivat kolhoosirakennustyön kysymykset. Puolueen Keskuskomitean täysistunto korosti, että talonpoikaiston perusjoukkojen päättäväinen asettuminen sosialismin kannalle, mikä ilmeni joukkoluontoisena kolhoosiliikkeenä, on „*uusi historiallinen vaihe sosialismin rakentamisessa maassamme*” („NK P ... päätöslause lina”, II osa, s. 621).

Aseenaan marxismi-leninismi ja Keskuskomitean ympärille ryhmittyneenä Kommunistinen puolue ryhtyi ratkaisemaan rohkeasti sosialistisen rakennustyön uusia tehtäviä.

LYHYITÄ YHTEENVETOJA

Vuosina 1926—1929 Kommunistinen puolue, pitäen ohjeenaan V. I. Leninin laatimaa suunnitelmaa sosialismin rakentamiseksi Neuvostoliitossa, loi tarpeelliset edellytykset koko kansantalouden sosialistista uudestijärjestämistä varten ja toteutti sen voittaen suuret ulko- ja sisäpoliittiset vaikeudet. Kaikissa toimissaan puolue nojasi miljoonaisten työläis- ja talonpoikaisjoukkojen luovaan aktiivisuuteen ja itseuhrautuvaisuuteen.

Puolue ja Neuvostovaltio kävivät menestyksellistä taistelua rauhan puolesta, kahden järjestelmän — sosialistisen ja kapitalistisen järjestelmän — rauhanomaisen rinnakkainolon puolesta. Tuloksena oli, että tehtiin tyhjäksi imperialistien aikeet: nämä aikoivat eristää Neuvostoliiton ja valmistaa uuden intervention.

Proletaarisen internationalismin periaatteen pohjalla puolue laajensi ja lujitti yhteyksiä maailman työväenluokan vallankumoukselliseen liikkeeseen, siirtomaiden ja riippuvaisten maiden vapausliikkeeseen ja laski lujan perustan Neuvostoliiton ja Kiinan kansanvallankumouksen taisteluhenkiselle liitolle.

Kotimaassamme puolue vei voittoon sosialistisen teollistamisen leniniläisen politiikan. Kommunistisen puolueen päällin, jonka tarkoitusperänä oli maan vuosisataisen takapajuisuuden hävittäminen ja maamme muuttaminen mahtavaksi sosialistiseksi teollisuusvaltioksi, sai osakseen joukkojen laajan kannatuksen. Saatiin pääpiirteissään ratkaistuksi eräs teollistamisen vaikeimmista ongelmista, nimittäin varojen kokoaminen raskaan

teollisuuden rakentamista varten, jonka perusta laskettiin noina vuosina. Taistelussa ensimmäisen viisivuotissuunnitelman täyttämiseksi neuvostokansa osoitti puolueen johdolla esikuvallista sankaruutta työssä ja kehitti laajaksi sosialistisessa rakennustyössä sosialistisen kilpailun, miljoonien työtätekevien joukko-liikkeen. Sosialistisen teollisuuden kehitys oli niin vauhdikasta, ettei historia ollut ennen tuntenut mitään sen veroista.

Vuonna 1929, joka piirtyi historiaan suuren käänteen vuotena, puolue saavutti ensimmäiset suuret menestykset maatalouden sosialistisessa uudestirakentamisessa. Maaseutuköyhälistö ja keskivarakkaat talonpoikaiskerrokset asettuivat päättäväisesti kolhoosien kannalle ja alkoi joukkomittainen kolhoosiliike.

Mitä pitemmälle Neuvostoliitto kulki eteenpäin sosialismin tietä, sitä kärkevämmäksi maassa kävi luokkien välinen ja puolueen sisäinen taistelu. Puolue mobilisoi työväenluokan ja työtätekevän talonpoikaiston vallankumouksellisen aktiivisuuden kaupungin ja maaseudun kapitalistisia aineksia vastaan. Luokkavihollisia vastaan käydyssä kärkevässä taistelussa murrettiin kulakiston ja teollisuuden alalla toimineiden tuhotyöntekijäin vastarinta. Lujittui työläisten ja talonpoikain liitto, jossa johtoasema kuuluu työväenluokalle. Puolue järjesti rivinsä ja työtätekevien kaikkien joukkojärjestöjen työn uudelleen kansantalouden sosialistisen uudestirakentamisen vaatimuksia vastaa-vasti.

Voittoisan sosialistisen rakennustyön mitä tärkeimpänä edellytyksenä oli se, että puolue eristi ja murskasi leniniläisvastaiset oppositioryhmät — trotskilais-zinovjevilaisten blokin, oikeistolaisantautajat, nationalistiuklonistit. Tässä taistelussa puolue karaistui aatteellisesti ja sen rivien yhtenäisyys lujittui. Trotskilaisten ja oikeistolaisantautujien katsomukset katsottiin yhteensopimattomiksi Kommunistiseen puolueeseen kuulumisen kanssa.

Vuosina 1926—1929 puolue kasvoi huomattavasti. Sen riveihin tuli satoja tuhansia parhaiten kunnostautuneita työläisiä ja työtätekeviä talonpoikia; puoluekaaderit kehittyivät ja karaisuivat taisteltaessa maan teollistamispolitiikan toteuttamisen puolesta ja vaikeuksien voittamiseksi.

Puolustamalla järkähtämättömästi leniniläistä päälinjaansa, johtamalla taitavasti työväenluokkaa ja talonpoikaiston perusjoukkoja ja käymällä päättäväistä taistelua ryhmäkuntia vastaan puolue loi edellytykset sosialismin yleiselle hyökkäykselle.